Тыднёвік Магілёўскі

№ 22 (86) 9 - 15 чэрвеня 2000 г. Кошт 50 руб.

Плата за рыторыку

фота IREX

Апошнім часам стала відавочным імкненьне ўрада й Нацыянальнага банка дасягнуць адзінага валютнага курсу рубля ва ўсіх сфэрах ягонага карыстаньня. На сёньня ад колішніх 5-ці курсаў засталіся два: – афіцыйны (ён устанаўліваецца Нацыянальным банкам) і рэальны (ён складваецца самастойна, згодна рынку). Да адзінага валютнага курсу, па сьцьверджаньні Нацбанку, застаецца пачакаць самае большае да восені. І гэтаму сапраўды можна верыць.

Аднак карысна сасяродзіцца на разуменьні таго, чым жа выкліканы менавіта цяпер высокія тэмпы руху да адзінага курсу беларускага рубля. Такіх прычынаў як найменей дзьве.

Першая – неабходнасьць, якую, здаецца, нарэшце зразумелі ў Нацбанку, стварэньня ўмоваў для манетарных (праз грошы) формаў барацьбы зь інфляцыяй і для стымуляваньня вонкавага гандлю. Другая мае "палітычны акцэнт" – падрыхтоўка ўмоваў праз адзіны валютны курс для прывязкі беларускага рубля да расейскага дзеля наступнай інкарпарацыі нашай грашовакрэдытнай сыстэмы ў расейскую.

Ажыцьцяўляецца імкненьне да адзінага курсу, зразумела, з дапамогай дэвальвацыі нашай грашовай адзінкі. Небясьпека такой "апэрацыі" для грамадзтва ў тым, што разам з дэвальвацыяй падвышаюцца кошты на ўсе тавары і паслугі, бо непазьбежна побач крочыць інфляцыя. Фінансісты гэтаму пярэчаць, а эканамісты на тым настойваюць. Пакуль яны дыскутуюць кожны з нас штодня пераконваецца ў тым, што цэны растуць літаральна на ўсё: на прадукты, камунальныя паслугі, транспарт, аўтамабільнае паліва. Што казаць, калі нават самы "просты" хлеб рэзка падаражэў днямі аж на 30%.

Намеры ўраду ўдасканаліць нашае жыцьцё з дапамогай безумоўна рынкавага мэханізму – праз манетарызм – не даюць аднак станоўчага выніку. Адмова друкаваць "лішнія" грошы абярнулася тым, што цяпер грошай у дзяржавы не хапае на ўсё. З-за гэтага, напрыклад, загінуўшая ад маразоў плошча пасеваў выратавана толькі напалову – на большае сродкаў няма. Расьце запазычанасьць па зарплаце работнікам бюджэтных сфэраў. Настаўнікаў зараз угаворваюць пагадзіцца на атрыманьне толькі паловы таго, што ім павінны заплаціць за адпачынак. Усё часьцей чуваць пра затрыманьні пэнсыяў.

...Цяжкая гэта справа – уваход у рынак. Асабліва, калі няма грамадзкай згоды. А няма яе таму, што доўгі час адміністрацыя краіны хлусіла народу, што можна пабудаваць нейкі "рэгулюемы сацыялістычны рынак". Людзі верылі ў гэта і трывалі. Цяпер жа ім нібыта прапануюць "рынкавую тэрапію", шляхам якой даўнымдаўно прайшлі ці ня ўсе былыя браты па сацыялістычнаму лягеру і былой сумеснай дзяржаве. Прайшлі – і жывуць нармальна, бо адпачатку ведалі што робяць, на што могуць разьлічваць, чаго змогуць дамагчыся.

Мы ж толькі пачынаем. Да таго ж сацыяльная рыторыка на ўсіх узроўнях кіраваньня застаецца ранейшай, а рынкавыя захады прымаюцца амаль ўпотай. Значыць, захоўваецца магчымасьць у любы момант павярнуць назад. Альбо, што яшчэ горш, здаецца на міласьць усходняму суседу – няхай ён адказвае за ўсё непрыемнае, што нясе з сабой пераход грамадзтва на рынкавыя адносіны. Заадно можна будзе пераканаць грамадзтва ў тым, што гэта нібыта ёсьць плата за "адзіную краіну", дзе нарэшце ўсім будзе добра.

Плата гэтая не палепшыць беларускае жыцьцё. Затое аддаліць ці наогул перакрэсьліць надзеі на дабрабыт і цывілізаванасьць як бягучых, так і будучых пакаленьняў.

Рэдакцыйны АГЛЯДАЛЬНІК па пытаньнях эканомікі

ДА ДОЎГАЧАКАНАЙ УРАЧЫСТАСЬЦІ

Бяз правілаў

Верагодна сёньня адбудзецца ўрачыстая прыёмка Лядовага палацу з удзелам Лукашэнкі. Пакуль ён быў заняты больш важкімі справамі, абласны цэнтар наведаў 10 дзён таму Генадзь Навіцкі. Шмат што ўбачыў нездавальняючага: дах цячэ, тынкоўка асыпаецца, сьвятло недаманціравана, лёд ня той прыгажосьці і моцы... Напалоханае мясцовае начальства абяцала "учесть и принять меры". Сёньня гэта высьветліцца.

Мяркуецца, што каманда "Першага хакеіста" краіны памерыцца сілай з камандай ветэранаў. Ім пашанцавала: выедуць на новенькі лёд у новенькай, замежнага вырабу, экіпіроўцы. Шматдоларавай, зразумела. (Па меркаваньні людзей дасьведчаных, патрачаных на яе грошай хапіла б на гадовае ўтрыманьне цэлай дзіцячай спартовай школы). А патрачаных на палац грошай?..

Але што зроблена, тое зроблена. Ёсьць такая прымаўка: усё застаецца людзям.

Аднак нешта замінае радавацца чарговаму падарунку. Паколькі ніводнае абласное ведамства, а тым больш гарадзкое, ня ў стане самастойна ўтрымліваць "на балансе" гэты спартова-культурны гмах, на яго будуць скідвацца ўсім гарадам, што зробіць магілёўцаў яшчэ бяднейшымі, чым яны ёсьць і без таго. Бо гаворка ідзе пра суму, якую пазначаюць у "зялёных з вялікімі нулямі". Знайсьці сродкі праз какей ці што іншае – пустая справа. Ніхі Буйнаў з Кадышавай рады не дадуць.

Давядзецца, відаць, перакваліфікавацца палацу ў арэну "Боек бяз правілаў". І натоўпу, цікаўнага да відовішча, хапае. І тэлевізыі трансляцыю можна прадаваць. І пякчыся пра капрызны лёд будзе ня трэба.

І назоў стылістычна адпаведны нашаму бягучаму жыцьцю: у нас усё – бяз правілаў.

Рэдакцыйны АГЛЯДАЛЬНІК па пытаньнях маралі

Эканоміка і жыцьцё

У сакавіку-красавіку ўзровень заработнай платы быў ніжэйшы за мінімальны спажывецкі бюджэт:

у працаўнікоў сельскай гаспадаркі; работнікаў сфэры сацыяльнага забесьпячэньня; работнікаў галіны культуры і мастацтва; працаўнікоў у сфэрах адукацыі, аховы здароўя, фізкультуры і спорту.

Сярэдняя заработная плата работнікаў сельскай гаспадаркі была 2,4 разы ніжэй за заработную плату ў прамысловасьці і ў 1,9 разы ніжэй за сярэдні ўзровень зарплаты па краіне.

Тым часам пакупніцкая здольнасьць сярэднемесячнай заработнай платы па краіне працягвала зьніжацца (як гэта адбываецца на працягу дзесяцігодзьдзя). Калі ў 91-м годзе "сярэдні беларус" меў магчымасьць на месячную зарплату набыць 97 кг мяса ці больш за тону малака, ў 98-м – ужо толькі адпаведна 54 кг і 572 кг, то зараз – 37 кг мяса ці 404 л малака.

Нагадаем, што для жыцьця трэба яшчэ многае іншае, пасьля чаго на мяса грошаў не застаецца...

Паводле статыстычных зьвестак

Яшчэ ёсьць час

Нядаўна ў Горадні адбылася нарада паўнамоцных прадстаўнікоў рэгіянальных аб'яднаньняў дэмакратычных партыйных, грамадзкіх і прафсаюзных арганізацыяў, якая завяршылася ўтварэньнем Каардынацыйнай Рады новай грамадзка-палітычнай ініцыятывы "Рэгіянальная Беларусь". Як і чакалася, Каардынатарам Рады абраны аўтар ідэі аб неабходнасьці абьяднаньня апазыцыйных рэжыму перыфэрыйных дэмакратычных сілаў – сябра Прэзыдыюма Вярхоўнага Савета Беларусі 13-га скліканьня, вядомы палітык Сямён Домаш.

З інфармацыі пра гэта і наогул пра гарадзенскую нараду пачалося пасяджэньне нядаўна ўтворанай "Магілёўскай альтэрнатывы" (МА). На пасяджэньні былі таксама абмеркаваныя пытаньні мясцовай падрыхтоўкі да Ўсебеларускага Зьезду і стаўленьня да маючых адбыцца выбараў. Па абодвух пытаньнях агульнага канчатковага рашэньня (у выглядзе пастановы) не было дасягнута, бо да яго й не імкнуліся. Пакуль спыніліся на канцэптуальнай гаворцы на пазначаныя тэмы. Аднак па выказваньнях і прапановах прадстаўнікоў арганізацыяў, якія ўвайшлі ў МА, было адчувальна, што мясцовыя дэмакраты вітаюць Усебеларускі зьезд. Па выбарах відавочнай акрэсьленасьці пакуль няма.

Уласная інфармацыя

Нас усё меней...

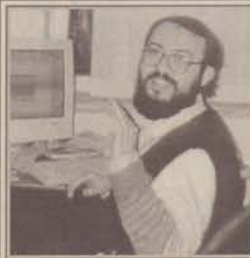
Сёлета жыхароў Беларусі стане менш за 10 мільёнаў. Гэта зафіксуецца, хутчэй за ўсё, у чэрвені.

Такая выснова вынікае з аналізу дэмаграфічных зьвестак, атрыманых у Міністэрстве статыстыкі і аналізу. За студзень-сакавік колькасьць жыхароў краіны паменшылася на 11 тыс. Калі такія тэмпы захаваюцца, то ўжо ў чэрвені беларусаў стане менш за 10 мільёнаў.

Зараз у краіне 10008,5 тыс. насельнікаў. Скарачэньне тлумачыцца перавышэньнем колькасьці памерлых над народжанымі пры адначасовым зьніжэньні міграцыйнага прыросту. Так, у першым квартале ў Беларусі нарадзілася 22329 чалавек, а памерла 37628.

Зьмяншэньне насельніцтва назіраецца ў краіне з 1994 года. За апошнія 6 гадоў яно скарацілася ў выніку так званага натуральнага спаду больш чым на 300 тыс. Гэта – сумны рэкорд за ўсю гісторыю Беларусі.

Паводле БЕЛАПАН

Кроніка тыдня ад Сымона Глазштэйна

У Магілёве рэзка падскочыў узровень кішэчных захворваньняў. Як паведаміў намеснік гарадзкога санітарнага ўрача Аляксей Астапчык, з пачатку чэрвеня колькасьць хворых падвялічылася ажно ў 3-4 разы ад звычайнага. У асноўным гэта вострыя кішэчныя інфэкцыі. Зараз спэцыялісты высьвятляюць прычыны. Паказальна, што пачалі яны з інспэкцыяў дзіцячых садкоў. Будзем спадзявацца, што на гэты раз умяшальніцтва спэцыялістаў будзе дзейным.

Самы "перадавы" у нас у наркатычным сэнсе Ленінскі раён абласнога цэнтру. Ажно 35 крымінальных справаў па артыкулах, якія тычацца незаконнага абароту наркотыкаў, узбуджана тут з пачатку года. На жаль, па іх праходзяць маладыя людзі. Па некалькі чалавек у кожнай справе. А колькі не праходзіць...

Незвычайны помнік з'явіўся днямі ў Дрыбінскім раёне. Мясцовыя руплівцы прыроды ўшанавалі адметным знакам памяць ... баброў, што загінулі непадалёк ад райцэнтру. Раней гэты смышлёныш і працаўнік вызнаваўся ледзь ня сымбалем прыроды нашага краю. Цяпер бабраня – рэдкасьць. Ды яшчэ гіне, як тыя трое зьвяркоў, якіх ня стала днямі. Адзін памёр ад браканьера, іншыя – ад чалавечай "гаспадарчай дзейнасьці". Можа й сапраўды, знак памяці ўсхвалюе нас, пакуль ня позна.

Тыдзень адзначыўся новай зьявай у "грашова-эканамічных" адносінах паміж гаспадарчымі партнэрамі. Яны пачалі судзіцца. А што зробіш, калі адны вінныя іншым – і не вяртаюць. Такім чынам пацярпеў, напрыклад, горацкі калгас "Шлях Леніна" ад бабруйскага "Садавіна-гароднінагандлю". Калі яшчэ прадаў бульбу, а грошай заплацілі толькі палову. Вось і пайшоў старшыня гаспадаркі ў суд. А гараджане апраўдваюцца: мы ўсе ў крэдытах, "жывых" грошай няма. Як быццам на вёсцы лягчэй... Уся краіна ў крэдытах ды "на картатэцы".

Як раз ідзе прызыў у войска, а з Бабруйску паведамляюць пра няўдалую, на шчасьце, спробу аднаго салдата застрэліцца. Хлопцу 19 гадоў, год адслужыў. Пракуроры зараз высьвятляюць дэталі і падрабязнасьці. Гэта безумоўна трэба. Але ж трэба і войска ўдасканальваць. Надта яно ў нас савецкае па ўсіх парамэтрах жыцьця: выхаваўчай рабоце, адносінах паміж салдатамі і "дзядамі", афіцэрамі. Падбіраюць хлопцаў у войска пад учорашнім лёзунгам пра "первейшую обязанность", якая іх мала кранае. А іншай матывацыі палітработнікі прапанаваць няздольныя. Нярэдка самі ня ведаюць, за што і каму служаць.

У пэўным сэнсе было цікава прачытаць справаздачу пра тое, што зрабіў новы склад Магілёўскага гарсавету за год працы. Бо гэта той Савет, што быў створаны (выбраны) у адпаведнасьці з палітыкай Лукашэнкі на зьнішчэньне дэмакратычных паўнавартасных прадстаўнічых органаў. Вось чытаю, што маецца 34 дэпутаты, што за год прайшло столькі-та сэсіяў ды разгледжана столькі-та пытаньняў. Свае пытаньні разглядалі таксама пастаянныя камісіі. Не магу сьцьвярджаць, што ўсё гэта было непатрэбна. Аднак не магу і пацьвердзіць асаблівую карысьць усёй гэтай працы. Дэпутаты ў нас асобна, жыцьцё – асобна. Паралельны сьвет. Хто можа ўспомніць, калі, канешне, прымаў удзел у галасаваньні, свайго дэпутата? І што ён зрабіў, цікава.

У Магілёве пачалі прымусова, пад міліцэйскім канвоем, утрымліваць у працісухотным дыспансэры нябясьпечна хворых. Разьбіраюцца не ад добрага ўтрыманьня, відаць. Але ж немагчыма дапусьціць, каб інфэкцыйная цяжкая хвароба пашырала свой "арэал". Ён і так надта вялікі для цывілізаванай краіны. А ўсё-роўна неяк няўтульна ад думкі пра дапушчальнасьць падобнага лекаваньня з дапамогай праваахоўнікаў. Раптам заўтра аб'явіцца якая новая хвароба, што патрапіць у такі ж асабліва небясьпечны тытул...

У вобласьці пабывала турэцкі пасол у Менску спадарыня Шуле Сайсал. Яна наведала нашыя прадпрыемствы, пагутарыла з абласным начальствам і прамысловым дырэктаратам. Зразумела, пабачыла бядотны стан прамысловасьці. Пасяброўску паўшчувала Дражына за эканамічныя парадкі, якія адпужваюць інвэстараў і не даюць дыхаць прадпрымальным людзям. Як быццам Дражын таго ня ведае сам.

Магілёў зьбіраецца правесьці аблігацыйныя займы. Мяркуецца пад гарантыю гарадзкіх уладаў саступіць людзям "каштоўныя паперы", а грошы скарыстаць на фінансаваньне мясцовых праграмаў будаўніцтва і падтрымкі сацыяльнай сфэры. Але гарантыя гарадзкіх уладаў – рэч няпэўная і важыць яшчэ менш, чым урадавыя гарантыі. Хто захоча набываць у падобных умовах такія паперы, і ці не спатрэбіцца неяк прымушаць гараджанаў (ці прадпрыемствы) аддаць свае грошы ў абмен на "паперы" і абяцаньне выгадаў – пабачым.

Да сустрэчы,
Сымон Глазштэйн

ПРАЕКТ

Акт незалежнасьці

Напрыканцы мінулага тыдня Аргкамітэт Усебеларускага зьезда прапанаваў на шырокае грамадзкае абмеркаваньне праект Акта Незалежнасці Беларусі, які мяркуецца прыняць на першай сэсіі форума. Прапановы, заўвагі і меркаваньні аб Акце будуць разгледжаны і ўлічаны пры канчатковай дапрацоўцы дакумэнта.

Кантактны тэлефон Сакратарыята Усебеларускага зьезда: (8-0172) 23-65-29. Адрас для карэспандэнцыі: 220065 Менск, ас 297.

Мы, дэлегаты Усебеларускага зьезда, паўнамоцныя прадстаўнікі ўсіх рэгіёнаў Рэспублікі Беларусь,

– усведамляючы адказнасьць за будучыню Беларусі;

– напамінаючы, што Беларусь з'яўляецца дзяржавай-заснавальніцай Арганізацыі Аб'яднаных Нацый;

– грунтуючыся на прынцыпах і нормах міжнароднага і нацыянальнага права

ЗАЯЎЛЯЕМ:

Беларускі народ мае тысячагадовую гісторыю сваёй дзяржаўнасьці: ад Полацкага княства, Вялікага княства Літоўскага, Беларускай Народнай Рэспублікі да сучаснай Рэспублікі Беларусь. Прынятая Вярхоўным Саветам 27 ліпеня 1990 года Дэкларацыя аб дзяржаўным сувэрэнітэце сьцьвярджае яго дзеля галоўнае мэты – свабоднага развіцьця і дабрабыту, годнага жыцьця кожнага грамадзяніна. Яна абвяшчае незалежнасьць краіны ў вонкавых дачыненьнях, вяршэнства, самастойнасьць і паўнату дзяржаўнай улады, дзеючай на падставе правамоцных законаў. Любыя гвалтоўныя дзеяньні супраць нацыянальнай дзяржаўнасьці павінны прасьледавацца як найвялікшае злачынства.

Ідэі Дэкларацыі аб дзяржаўным сувэрэнітэце былі замацаваныя ў Канстытуцыі, прынятай 15 сакавіка 1994 года легітымна абраным парлямэнтам. Паводле яе Беларусь увайшла ў свет як нэўтральная, мірная і бязьядзерная дзяржава. Незалежнасьць Беларусі з'яўляецца набыткам ня толькі сёньняшняга пакаленьня, але й нашых продкаў і нашчадкаў. Сувэрэнітэт краіны ня можа быць абмежаваны праз рашэньні вышэйшых дзяржаўных асобаў і органаў і нават праз рэфэрэндум.

Сёньня незалежнасьць Рэспублікі Беларусь пастаўленая пад пагрозу. Рэальнай небясьпекай ёй сталася дамова аб утварэньні адзінай саюзнай дзяржавы з Расеяй, падпісаная 8 сьнежня 1999 года прадстаўнікамі ўлады, чыя легітымнасьць ставіцца пад сумнеў ў большасьці краінаў сьвету. Ня бывае двух сувэрэнітэтаў у адной дзяржаве.

Мы – за добрыя, раўнапраўныя і ўзаемакарысныя адносіны з усімі краінамі сьвету, і асабліва з суседзямі: Расіяй, Украінай, Польшчай, Літвой, Латвіяй. Але мы не жадаем станавіцца рэгіёнам ніякай дзяржавы. Сувэрэнітэт ня можа перадавацца іншай дзяржаве і новастворанаму дзяржаўнаму ўтварэнню.

Незалежнасьць – гэта натуральнае права ўсяго народу, кожнага грамадзяніна.

Мы, дэлегаты Усебеларускага зьезда,

СЬВЕДЧЫМ

Богам дадзенае нашаму народу права мець сваю незалежную дзяржаву;

АБВЯШЧАЕМ

дзяржаўны сувэрэнітэт неад'емнай каштоўнасьцю беларускага народа;

ПРЫЗНАЁМ

ня маючымі законнай сілы любыя пагадненьні і рашэньні, скіраваныя на скасаваньне альбо абмежаваньне сувэрэнітэту Беларусі;

ЗАКЛІКАЕМ

міжнародныя арганізацыі, урады дэмакратычных дзяржаваў, сусьветную грамадзкасьць забясьпечыць гарантыі сувэрэнітэту Рэспублікі Беларусь.

Заклікаем суайчыньнікаў згуртавацца вакол ідэй Акта Незалежнасьці.

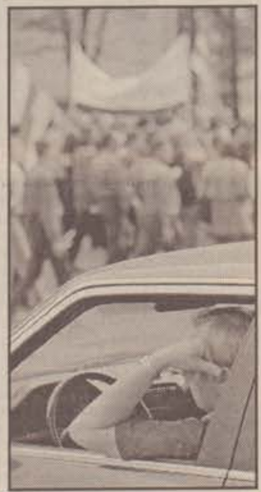
Жыве Беларусь!

Камэнтар сустаршыні Аргкамітэту Усебеларускага зьезду Генадзя БУРАЎКІНА з нагоды апошніх настрояў вакол ідэі форума і падрыхтаваных да яго дакумэнтаў.

Камэнтар зьявіўся ў сувязі з тым, што частка палітычных арганізацыяў, што ўваходзяць у аб'яднаную апазыцыю, прапануе правесьці зьезд увосень. Многія грамадзкія арганізацыі і выбітныя асобы выказваюцца за лета. Аргкамітэт абвесьціць дату форуму на наступным тыдні.

"Мы абсалютна перакананыя, што трэба праводзіць гэты зьезд як мага хутчэй, ніколькі не ахвяруючы прадстаўнічасьцю. Калі ўлічыць, што нас чакае наперадзе – наперадзе нас чакае выбарчая кампанія ў парлямэнт, а там выбарчая кампанія прэзыдэнцкая, наперадзе нас чакае ўзмацненьне тэмпаў інтэграцыі з Расеяй... – таму выказваньне думкі, выказваньне волі да незалежнасьці павінна быць выказанае як мага хутчэй.

Мы хацелі б, каб ва ўкладаньні гэтага Акту, тэксту гэтага акту, прынялі ўдзел як мага болей людзей, каб была ўлічаная і іх думка. Дакумэнт даволі сьціслы, юрыдычна кароткі, але думка як мага большай колькасьці беларусаў, сьвядомых, разумных, тых, хто хоча, каб Беларусь засталася на палітычнай мапе сьвету, павінна быць улічаная і будзе ўлічаная".

Як уразіць кангрэсмэна

На мінулым тыдні адбыліся дзьве падзеі, якія палітычныя назіральнікі зьвязваюць між сабой. Урадовы бок у рамках шырока рэклямаванага "грамадзка-палітычнага дыялёгу" адклаў на больш позьні тэрмін загадзьдзя прызначаную сустрэчу з апазыцыйнымі перамоўшчыкамі. Лукашэнка непасрэдна і асабіста выказаў пагрозу на адрас тых лідэраў палітычнай апазыцыі, якія карыстаюцца замежнай гасьцінасьцю і афіцыйна наведваюць заходнія краіны.

Пачуўшы пра гэта кангрэсмэн Сэм Гэйдэнсан, ініцыятар рэзалюцыі Кангрэсу ЗША ў справе Беларусі (гл. ТМ №18 ад 12-га траўня), які больш за 20 гадоў выбіраецца ў склад гэтай Палаты, выступіў з афіцыйнай заявай. Яе настрой і зьмест добра перадаюць словы спадара Гэйдэнсана, якія прагучалі днямі на хвалях беларускай службы радыё "Свабода".

"Я думаю, што адзіная пагроза Беларусі зыходзіць ад самога сп. Лукашэнкі, які спрабуе кантраляваць размовы і паводзіны людзей, што сёньня ня робіць ніводзін, самы тыранічны рэжым сьвету. Людзі маюць права гаварыць. І трэба гэтыя пагрозы зьмясьціць у кантэкст няздольнасьці ўладаў арганізаваць сапраўды дэмакратычныя выбары. Відавочна, што сп. Лукашэнка баіцца беларускага народу. Каб не баяўся беларускага народу , пагадзіўся б на свабодныя і справядлівыя выбары, свабодны дыялёг. Ён не намагаўся б забараніць беларусам гаварыць паміж сабой альбо зь іншымі суразмоўцамі ў цэлым сьвеце... Шчыра кажучы, я не магу ўзгадаць такога, каб нават самыя тыранічныя рэжымы спрабавалі перашкодзіць людзям размаўляць з сябрамі Кангрэсу, з іншымі парлямэнтарамі. У нас, у адміністрацыі ЗША адзіная думка адносна таго, што трэба рабіць у Беларусі – гэта свабодныя і справядлівыя выбары, вольная прэса без перашкодаў з боку ўладаў, свабодныя недзяржаўныя арганізацыі. І мы маем намер прыкладаць усе магчымыя намаганьні, каб дапамагчы ўсталяваньню дэмакратыі ў Беларусі і падвышэньню ўзроўню жыцьця людзей. Беларусы так шмат пакутвалі, яны не павінны больш пакутваць. Усе пагаджаюцца з тым, што Эўропа, Расея, Беларусь – усе будуць у выйгрышы, калі ў Беларусі будзе свабоднае і дэмакратычнае грамадзтва".

Тэлефанаваў у ЗША
Аляксандар ЛУКАШУК

БЕЛАПАН для «ТМ»

Палітсавет Аб'яднанай грамадзянскай партыі прыняў рашэньне аб пачатку кампаніі, канчатковай мэтай якой з'яўляецца допуск Міхаіла Чыгіра да ўдзелу ў маючых адбыцца наступным годам прэзыдэнцкіх выбарах.

АГП заклікала ўсе палітычныя партыі і грамадзкія арганізацыі, якія знаходзяцца ў апазыцыі да афіцыйных уладаў, разгарнуць аналягічныя кампаніі, незалежна ад таго, ці падтрымваюць яны былога прэм'ер-міністра ў якасьці кандыдата ў прэзыдэнты краіны.

Палітсавет АГП выказаўся таксама за правядзеньне ў наступным месяцы чаровага Кангрэса дэмакратычных сіл. На думку старшыні АГП Анатоля Лябедзькі, насьпеў час для выпрацоўкі кансалідаванай пазіцыі дэмакратычных сілаў краіны ў дачыненьні да восеньскіх парляманцкіх выбараў.

●

Група міжнародных і расейскіх праваабаронцаў сумесна выступіла з Адкрытым лістом, у якім называе невыпадковымі пачасьцелыя апошнім часам факты нераскрытых крадзяжоў у офісах шэрагу праваабарончых арганізацый Беларусі.

Аўтары ліста нагадваюць, што летась быў абрабаваны офіс Беларускага Хэльсінскага камітэта, сёлета – Прававой дапамогі насельніцтву і Цэнтра па правах чалавека. Усе крадзяжы падобныя тым, што ў іх выніку зьнікаюць ня толькі аргтэхніка і бытавыя прыборы, але і праваабарончая літаратура, дакумэнтацыя. Гэты стыль, на думку аўтараў ліста, сьведчыць пра невыпадковасьць крадзяжоў. Аб сплянаванасьці нападаў на дэмакратычныя офісы ўскосна сьведчыць той факт, што ніводзін выпадак ня быў раскрыты праваахоўчымі органамі. Праваабаронцы рашуча пратэстуюць супраць падобных мэтадаў "палемікі" уладаў з калегамі ў Беларусі і патрабуюць забясьпечыць захаванасьць палітычных і грамадзянскіх правоў актывістаў недзяржаўнага сэктара.

Пад лістом стаяць подпісы вядомых у Расеі людзей: А.Бонэр, М.Аруцюнава, С.Грыгар'янца, М.Салье, Ю.Самадурава, Г.Якуніна.

●

Савет Міністраў прыняў пастанову аб "увекавечаньні памяці старшыні абласнога Камітэта дзяржаўнага кантролю Яўгена Мікалуцкага, рэжысэра Віктара Турава і пісьменьніка Івана Чыгрынава.

Усіх гэтых людзей аб'ядноўвае магілёўскае паходжаньне. Таму мемарыяльныя дошкі аб іх будуць устаноўленыя ў абласным цэнтры. Матэрыяльны бок плянуемых акцыяў ускладзены на аблвыканкам, а мастацкі – на Міністэрства культуры.

●

Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Народная Грамада), якая днямі перавыбрала сваім старшынём Міколу Статкевіча, ад імя IV з'езда зьвярнулася да сацыял-дэмакратаў сьвету з заклікам аказаць увесь магчымы ўплыў на адміністрацыю Беларусі для спыненьня ў краіне палітычных рэпрэсыяў.

Асаблівы размах, зазначаецца ў Заяве дэлегатаў партыйнага форуму, гэты ганебны працэс набыў пасьля леташняга заканчэньня легітымнага тэрміну знаходжаньня Лукашэнкі на прэзыдэнцкай пасадзе. Асобную заяву дэлегаты прынялі ў сувязі з зьнікненьнем Юрыя Захаранкі і Віктара Ганчара і нежаданьнем улады правесьці эфэктыўнае сьледства па гэтых фактах.

●

У першыя дні чэрвеня супрацоўнікі праваахоўных органаў устанавілі і сканфіскавалі з абароту больш за 1000 фальшывых доляраў ЗША.

Гэтым разам удача напаткала берасьцейскіх апэратыўных супрацоўнікаў, да якіх зьвярнуўся вясковы жыхар з падазрэньнем на тое, што пакупнікі ягонай аўтамашыны падсунулі небараку "ня тыя" даляры. Пазьней фальшыўка, падобная на "аўтамабільную", зьявілася на кантрольным пункце "Варшаўскі мост". Беларускую буйную фальшывую купюру ў тыя ж дні "вылавілі" ў адным з берасьцейскіх дыска-бараў. Пра вынікі сьледства пакуль інфармацыі няма.

●

Вярхоўны Савет Беларусі 13-га скліканння ў заяве ад 5-га чэрвеня выказаў заклапочанасьць паглыбленьнем у краіне канстытуцыйнага, палітычнага і эканамічнага крызісу, далейшым пагаршэньнем умоў жыцьця народа, абмежаваньнем правоў і свабод грамадзянаў, а таксама нясьпынным самавольствам уладаў.

Рэальным выйсьцем з сытуацыі кіраўніцтва Вярхоўнага Савета бачыць правядзеньне ў Беларусі свабодных і дэмакратычных парлямэнцкіх і прэзыдэнцкіх выбараў. Пры гэтым, падкрэсліваецца ў дакумэнце, улады павінны забясьпечыць выкананьне шэрагу перадумоваў: аднавіць заканадаўчыя функцыі парлямэнта ў адпаведнасці з Канстытуцыяй 1994; прывесьці выбарчае заканадаўства ў адпаведнасьць з міжнароднымі стандартамі і Канстытуцыяй краіны; забясьпечыць доступ апазыцыі, у тым ліку і дэпутатаў Вярхоўнага Савета, да дзяржаўных СМІ; спыніць перасьлед грамадзянаў па палітычных матывах. Апрача таго, Вярхоўны Савет патрабуе ад уладаў прыняць усе неабходныя захады па пошуку зьніклых бяз вестак беларускіх палітычных дзеячаў. Толькі ў выпадку выкананьня гэтых патрабаваньняў ВС лічыць магчымым свой удзел у маючых адбыцца выбарчых, спачатку парляманцкай, а потым прэзыдэнцкай, кампаніях.

БЕЛАПАН для «ТМ»

ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ НАШЫ КАРЭСПАНДЭНТЫ

...зь Бялынычаў

Мэханізатар калгаса імя Чкалава Сяргей С. на трактары Т-150 атрымаў заданьне на культывацыю поля непадалёк ад вёскі Чырвоная Слабада. Выехаў. Тры дні яго ніхто ня быў, ня чуў, не зьвяртаў увагі на адсутнасьць у парку машыны. Толькі пазьней іншы трактарыст заўважыў на полі Сяргееў трактар, які стаяў пасярод градаў бяз руху. У кабіне ўбачыў мёртвага сябра. Сьледства зараз шукае прычыну раптоўнай сьмерці 33-х гадовага хлопца. Зьдзіўляе толькі, што за некалькі дзён і начэй адсутнасьці чалавека ніхто не спахапіўся...

Амаль 150 мільёнаў рублёў зробленых імі грошай вінен раён працаўнікам сельскай гаспадаркі. Ёсьць гаспадаркі, дзе грошаў не бачылі з студзеня. Ня вытрымалі даяркі калгаса імя Заслонава, адмовіліся праводзіць вячэрнюю дойку фэрмэрскага статку. Панаехала начальства – жанчын угаварылі пацярпець, пачакаць, паабяцалі "решить вопрос". Яны вярнуліся на фэрму, а начальства – па сваіх справах. Мо й за грашыма ў раён падалася, хто ведае. Хаця верыцца ў тое мала: грошай няма нідзе.

Значная падзея адбываецца ў культурным жыцьці раёна. Больш за 42 жывапісных палотны выставіў у мясцовым мастацкім музэі на агляд публікі Леанід Дударэнка. Вядомы таленавіты мясцовы творца гэтым разам акрэсьліў сваю імпрэзу "Званы праваслаўя". Манастыры, цэрквы, краявіды... Вачэй не адвесьці ад прэзэнтаванай прыгажосьці роднага кута.

...з Крычава

З праблемаў пачаўся бягучы год для мясцовага прадпрыемства па вырабу цэмэнту. Яго няма куды дзяваць: ніхто не купляе.

Уласны рынак краіны "звузіўся" па прычыне зьніжэньня аб'ёмаў капітальнага будаўніцтва. З расейскімі партнэрамі справы весьці бязпрыбыткова. У заходніх суседзяў на рынку будаўнічых матэрыялаў своя жорсткая канкурэнцыя. Можна было б гандляваць з Афрыкай, але выдаткі на транспарціроўку прадукцыі сфармуюць такі яе кошт, што золата будзе таньней. Да таго ж прадпрыемства вымушанае кожны 4-ты заробленны даляр саступаць дзяржаве за пайцаны... Ад такога становішча на знакамітым камбінаце заробкі на бягучы час скаціліся да 40 тыс. рублёў.

Тры дні крычаўлянаў імкнуліся прыхіліць да сусьветна знакамітага твору кінамастацтва – фільма "Ісус". Шыкоўная рэклама, зручныя кінасэансы, бясплатны ўваход. Аднак нішто не дапамагло: кіназалі запаўнялі падлеткі, якім няма чаго было рабіць. На самых кранальных эпізодах фільма яны весела сьмяяліся, гучна перагаворваліся, лузгалі семкі. Зразумела, што па залах установ культуры, дзе дэманстраваўся фільм, вольна лётала брыдкаслоўе. Некалькі разоў супрацоўнікі заляў вымушаныя былі перапыняць дэманстрацыю кіно, каб хаця б трохі суцішыць аўдыторыю.

Мінулы тыдзень жыхароў Маляцічаў – цэнтру сельсавета – ахапіла нябачная раней мітусьня. Яны фарбавалі сьцены і платы, наклейвалі абвесткі, нешта пераносілі і перакатвалі з месца на месца. Прадавачкі ў мясцовай краме абнаўлялі даўно забытыя цэньнікі на таварах, адмаўлялі вяскоўцам у хлебе і моцных напоях "да асобага распараджэньня". Хутка дазналіся ўсе: райвыканкам намеціў Маляцічы для правядзеньня адказнага мерапрыемства – Дня сельскага савету. На сьвята прыбыло ўсё начальства з райцэнтру, а таксама старшыні ўсіх калгасаў, старшыні сельсаветаў. Пра маляціцкія пасьпехі і дасягненьні гасьцям распавёў усхваляваны і ўрачысты в.а. старшыні сельсавета В.Кавалёў. Тое-сёе ён, зразумела, утоіў... Напрыклад, не сказаў, што заробак калгасніка сёньня каля 7 (СЯМІ) тысячаў за месяц. Што школа жыве без вады, бо сапсаваўся вадаправод, а грошаў на рамонт няма. З-за гэтага пры школе не адчынілі традыцыйнага летніка, які даваў найбольш бедным дзецям магчымасьць рэгулярна паесьці. І таго не сказаў, што райвыканкам выдаткаваў на Дзень сельсавету як менеей 1(АДЗІН) мільён.

... з Бабруйска

Адміністрацыя тэатру Дуніна-Марцынкевіча вымушаная была пайсьці ў адзін з нядаўніх дзён на адмену спэктаклю па прычыне страйку актораў. Людзі стаміліся ад невыносных умоваў працы, нізкіх заробкаў, чыноўнга ўмяшальніцтва ў творчасьць і праявілі нечаканую салідарнасьць, якая ёсьць рэдкасьцю менавіта ў творчых калектывах.

Мясцовы клюб беларускай культуры "Роднасьць" правёў конкурс бардаўскай песьні і паэзіі пад прыгожай назвай "Вольнае вогнішча". Фэст адбыўся на маляўнічым беразе Бярэзіны. Пасьля знаёмстваў дзельнікаў, якое было праведзенае ў арыгінальнай форме, больш за 20 чалавекаў распачалі конкурсныя спаборніцтвы. Па раздзелу паэзіі перамагла па агульным галасаваньні Ірына Малашэнкава, сярод бардаў перамог Рыгор Спасюк. Яны, як зрэшты, і ўсе ўдзельнікі імпрэзы атрымалі сувэніры. З надыходам вечара хлопцы і дзяўчаты наладзілі вогнішча, дзе праігравалі чытаць вершы, сьпяваць, гутарыць. Пры развітаньні з усходам сонца ўсе дамовіліся сустрэцца на Купальле.

Дырэктар грамадзкага інфармацыйна-прававога цэнтру Вячаслаў Сьвізуноў абвесьціў гарадзкому начальству і жыхарам горада, што ён скарыстае надзвычайную меру ў змаганьні з уладамі за наладжваньне не пазьней лета тралейбуснага маршруту ў "цяжкія" мікрараёны горада пад №№ 5 і 6. Калі да 1-га верасьня тралейбусы, якія ўлада шмат разоў абяцала пусьціць, ізноў ня пойдуць, Вячаслаў на адным з прыпынкаў у цэнтры горада распачне бязтэрміновую галадоўку. Усе, хто ведае Вячаслава (да іх адносіцца і гарадзкое начальства), упэўнены, што слова ён стрымае. Застаецца адно: прыналегчы на заканчэньне пуска-наладачных работаў.

...з Горак

За чысьціню роднага места маладыя дэмакраты змагаліся днямі з дапамогай рок-канцэрту. Сабралася шмат людзей. Напачатку перад імі выступіў кіраўнік мясцовай "Асацыяцыі ўстойлівага развіцьця" В.Ярмоленкаў, які цікава, але й трывожна распавёў прысутным пра праблемы навакольнага асяродзьдзя. На думку навукоўца гэтыя праблемы ў горадзе абвостраныя да скрайняй мяжы, аднак на гэта не зьвяртаюць увагі ані кіраўніцтва, ані гараджане.

Да дому з нямецкага горады Фрэдэна вярнулася некалькі горацкіх дзяцей, каму пашчасьціла пабываць там на запрашэньне нямецкіх семьяў. Яны хваляцца падарункамі і распавядаюць пра пабачаныя дзівосы.

Цяпер горад і раён павялічыліся яшчэ на 30 выпускнікоў унівэрсытэту, праўда, Народнага. Столькі палітычна актыўных людзей атрымалі дыплёмы Руху Філяматаў (які заснаваў Адам Міцкевіч у Віленскім унівэрсытэце) пасьля заканчэньня гадовай вучобы ў грамадзкай установе, дзе лекцыі па вострых філязофскіх, палітыка-эканамічных і праўных праблемах чыталі, з-за перашкодаў улады, на прыватнай кватэры вядомыя людзі са сталіцы: Нікітчанка, Кулажанка, Хадыка, Баршчэўскі, Голубеў.

Каля паўтысячы подпісаў жыхароў сабрана дэмакратамі горада пад зваротам да сусьветнай супольнасьці аб непрызнаньні Дамовы, што заключылі Ельцын з Лукашэнкам пра "саюзную дзяржаву".

Тым жа часам сваімі подпісамі пацьвердзілі сваю прыналежнасьць да Беларускай Народнай Рэспублікі звыш 100 чалавек. Абедзьве акцыі працягваюцца.

Андрэй КУЗЬМІН, Тацяна КОПЕЦ, Віктар КАРАЛЬКОЎ, Міхась КАРПЕЧАНКА

Праграма тэлебачаньня з 12 па 18 чэрвеня

•• Понедельник, 12 июня ••

Праграму тэлеканалаў мы друкуем на замову чытачоў. Гаспадары праграмы падаюць нам яе на расейскай. Рэдакцыя фізычна (па часе) не пасьпявае яе перакласьці. Просім разглядаць гэтыя старонкі як тэхнічна-службовы матэрыял, які ня мае дачыненьня да зьместу й характару нашай газэты.

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.45 Новости.
8.15 Резонанс.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 «Сегодня с вами...»
9.50 Здоровье.
10.15 Детский экран.
10.35 Теленавигатор.
11.10 «Все мои дети». Телесериал.
11.55 «Судьба человека».
12.25 Музыкальный салон.
13.10 Бездельник.
15.15 «Таинственный мир Алекс Мак-2».
15.40 Мультфильмы.
16.35 Авто-парк.
16.45 Премьера песни.
17.15 «А музыка звучит...»
17.35 Туробъктив.
18.00 Док. сериал «Исторические расследования».
18.40 МСН.
19.20 Политические диалоги.
19.55 «Все мои дети». Телесериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 «Одиссея команды Кухто».
22.25 «Стулья». Спектакль.
23.15 Третий тайм.
23.55 Футбол. Чемпионат РБ. «Гомель» — БАТЭ». 2-й тайм.
0.45 Криминальная хроника.

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00 Новости.
7.10 «Александр Невский». Худ. фильм.
9.10 Играй, гармонь любимая!
9.40 Пока все дома.
13.30 История Российской символики.
14.10 Худ. фильм «Служили два товарища».
15.50 Спектакль театра «Современник» «Крутой маршрут».
17.15 Смехопанорама.
17.50 Худ. фильм «Серые волки».
20.00 Время.
21.00 КВН - 2000.
23.10 Футбол. Чемпионат Европы. Сборная Германии — сборная Румынии.

РОССИЯ

7.00 Худ. фильм «Гардемарины-III».
8.50 Доброе утро, страна.
9.25 «Аншлаг» и К°.
10.30 Сам себе режиссер.
12.00, 19.00 Вести.
16.40 Михаил Задорнов. «От путча до Путина». Телефильм.
19.45 Кинокомедия «Безумно влюбленный».
21.40 Футбол. Чемпионат Европы-2000. Португалия — Англия.
23.55 «Футбол + ТВ».

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.15 Мультфильмы.
7.55 «Каменская. Смерть ради смерти». Фильм 4-й. Часть 2-я.
9.15 Музыкальная комедия «Кубанские казаки».
11.25 Вчера в «Итогах».
12.55 Куклы.
13.10 Худ. фильм «Сладкая женщина».
15.30 «Зыкина». Фильм.
17.25 Профессия — репортер.
18.45 «Каменская. Шестерки умирают первыми». Фильм 5-й.
21.50 Комедия «Маска».
23.45 Футбольный клуб.

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Улица полна неожиданностей». Худ. фильм.
13.00 «Вижу цель».
13.45 «Сыновья и любовники». Телесериал.
14.40 Гала-концерт на Соборной площади Кремля.
16.10 Мультфильм.

МОГИЛЕВ-1

6.30,7.10 «Ранехонько!».
7.00 «Астро-дайджест».
8.05 «Саманта».Телесериал.
8.55 «Мир дикой природы». Док.сериал.
9.20 «Опасное погружение». Боевик.
16.30 «Сыщики-любители экстра-класса».Телесериал.
17.25 «Фантастические создания».-Док.сериал.
17.55, 20.00 Праздник в Вашем доме.
19.00 Тяжелый день.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.45 «Свадьба в Малиновке».Худ.-фильм.
22.15 Астро-дайджест.
22.20 Футбол. «Торпедо-Кадино» — «Днепр-Трансмаш».

НА КАНАЛЕ БТ

13.35 Пунктир.
14.15 «Скарбы». «Саломапляценне на Магілеўшчыне».2 частка.
14.35 Видеодром.

2-Й КАНАЛ

TV2

7.00 «Энергетический завтрак».
8.20-12.00 ТВ-6.
15.00 Программа на польском языке.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30, 21.30 Городские новости.
18.45 «Охотники за сокровищами».-Док.фильм.
19.10 Мультфильм.
19.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
20.30 «Поздравления».
21.20 Высокая мода.
21.45 Боевик. «Шах и мат».
23.15 Спор. программа

•• Вторник, 13 июня ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.55 Новости.
8.10 Политические диалоги.
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Детский экран.
15.13 «Матрос Чижик». Худ.фильм.
16.35 Мультфильмы.
17.10 «Пластилин». Телефильм.
17.30 Сельчане.
18.00 Док.сериал «Исторические расследования».
18.40 МСН.
19.15 Ток-шоу «Будни».
20.00 «Все мои дети». Телесериал.
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 В.Ильин в кинокомедии «Хочу в тюрьму».
23.25 Музыка без границ.
0.05 Криминальная хроника.
0.10 «Неизвестный Наполеон». Видеофильм.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 0.00 Новости.
8.15 Мелодрама «На тебя уповаю».
9.55 Поле чудес.
14.15 «Невероятные приключения Джонни Квеста».
14.40 Возможно все!
14.55 «Царь горы».
15.25 ...До шестнадцати и старше.
16.00 Премьера сериала «Вавилонская башня».
17.30 Планета КВН.
18.05 «Секретный полигон».
18.20 Детектив «Осторожно: красная ртуть!»
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 «Рынок рабов». Чеченские хроники.
21.50 Футбол. Чемпионат Европы. Сборная Испании — сборная Норвегии.

РОССИЯ

7.00, 8.00, 16.00, 19.00 Вести.
7.20, 0.05 «Дежурная часть».
8.35 Мультсериал.
8.45 «Черный пират». Мультсериал.
9.15 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
16.35 «Тайны тысячелетия с Арменом Джигарханяном».
17.25 Сериал «Монахини в бегах».
18.25 «Круглая дата».
19.45 «Дикий ангел».
21.30 Футбол. Чемпионат Европы-2000. Югославия — Словения. (В перерыве — Вести).
23.45 Чемпионат Европы по футболу-2000. Итоги дня.

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 Независимое расследование.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 «Итого».
11.55, 13.30 «Каменская. Шестерки умирают первыми». Фильм 5-й. Части 1-я и 2-я.
14.30 «Чистосердечное признание».
15.35 Старый телевизор.
16.20 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.45 «Она написала убийство».
17.40 Криминал.
18.35 Герой дня.
18.55 Ж.Депардье и О.Мути в фильме «Граф Монте-Кристо». 1-я серия.
19.55 «Глас народа».
21.50 Сериал «Трое». 1-я серия.
22.50 Сегоднячко.
23.30 Сегодня в полночь.
0.00 «Антропология».

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Танк — Клим Ворошилов-2». Худ. фильм.
13.45 Мультфильмы.
14.25 Театр одного художника.
14.45 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 «Чародей. Страна великого дракона».
15.35 Де Бирс — Россия.
16.10 Ортодокс.

МОГИЛЕВ-1

6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Саманта».Телесериал.
8.55 «Мир дикой природы».
9.20 «Свадьба в Малиновке».Худ. фильм.
16.30 «Сыщики — любители экстра-класса».Телесериал.
17.25 «Защитники животных».Док. сериал.
17.55, 20.00 «Праздник в Вашем доме».
19.00 Бобруйский вариант.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.45 «Только ты».Телесериал.
21.35 Астро-дайджест.
21.40 «Хорошо там, где нас нет». Мелодрама.

2-Й КАНАЛ

TV2

7.00 «Музыкальная программа».
8.10-12.00 ТВ-6.
15.00 Программа на польском языке.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Мультфильм.
18.40 «Пляж» Телесериал.
19.25 «Поздравления».
21.00 «Элегантное решение». Док. фильм.
21.25 Высокая мода
21.35 Приключенческий фильм «Седьмая монета».
23.00 Спорт. программа.

•• Среда, 14 июня ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.55 Новости.
8.10 «Сегодня с вами...»
8.35 Потребительская корзина.
8.53 Выпускной экзамен по математике за курс базовой школы.
9.10 Детский экран.
9.35 Око.
9.55 Компьютерный полигон.
10.15, 11.15 «Все мои дети». Телесериал.
12.00 Ток-шоу «Будни».
12.45 Док. экран. «День по-над лесом».
14.25 Ток-шоу «Карамболь» с участием Земфиры.
15.10 «Таинственный мир Алекс Мак-2».
15.35 ТВ — школе.
16.00 «5 x 5».
16.30 Документальный экран.
17.10 Фильм-концерт.
17.33 «Макаенка,9».
18.03 Док.сериал «Исторические расследования».
18.43 МСН.
19.15 Лотерея «Толока».
19.25 «Наши песни».
19.55 «Все мои дети». Телесериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 «Воскресение». 1-я серия.
23.25 Королевская охота.
0.05 Криминальная хроника.
0.10 «Неизвестный Наполеон». Видеофильм.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.40 Новости.
8.15 «Вавилонская башня». Сериал.
9.15 Пока все дома.
9.50 Как это было.
10.30 Сериал «Новые приключения Синдбада».
14.15 «Невероятные приключения Джонни Квеста».
14.40 Классная компания.
14.55 Зов джунглей.
15.25 ...До шестнадцати и старше.
16.00 «Вавилонская башня». Сериал.
17.30 Маски-шоу.
18.05 Худ. фильм «Банковый билет в миллион фунтов стерлингов».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Время футбола: ЕВРО - 2000.
21.35 Футбол. Чемпионат Европы. Сборная Италии — сборная Бельгии.
23.55 Комедия «Большое приключение коротышки».

РОССИЯ

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20, 1.05 «Дежурная часть».
8.35 Мультсериал.
8.45 «Черный пират». Мультсериал.
9.15 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
16.35 «Тайны тысячелетия с Арменом Джигарханянном».
17.25 Сериал «Монахини в бегах».
18.25 Сам себе режиссер.
19.45 «Дикий ангел».
21.30 «Обыкновенный ваххабизм». Док. фильм.
22.30 Мужчина и женщина. Надежда Бабкина.
23.25 Торжественная церемония закрытия XI Открытого Российского кинофестиваля в г. Сочи.

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 «Глас народа».
15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
15.35 Старый телевизор.
16.20 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.40 «Она написала убийство».
17.40 Криминал.
18.35 Герой дня.
18.55 «Граф Монте-Кристо».
19.55 Суд идет.
21.50 Сериал «Трое».
22.50 Сегоднячко.
23.30 Сегодня в полночь.
0.00 «Антропология».

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Анна и командор». Худ. фильм.
12.55 «Мое прощание». Художник А.Харитонов.
13.45 Мультфильм.
14.05 «Царская ложа».
14.45 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 «Чародей. Страна великого дракона».
15.35 Ж.-Б.Мольер. «Мещанин во дворянстве». Программа А.Аникста.

НА КАНАЛЕ БТ

13.15 Тяжелый день.
13.35 Бобруйский вариант.
13.55 Мультфильм.

МОГИЛЕВ-1

6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Саманта».Телесериал.
8.55 «Мир дикой природы».
9.20 «Ночное происшествие». Детектив.
16.30 «Сыщики — любители экстра-класса».Телесериал.
17.20 Мультфильм.
17.25 «Мир скорости».Тележурнал.
17.55, 20.00 «Праздник в Вашем доме».
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.45 «Только ты».Телесериал.
21.30 Астро-дайджест.
21.35 Спорт планеты.

2-Й КАНАЛ

TV2

7.00 «Энергетический завтрак».
8.10-12.00 ТВ-6.
15.00 Программа на польском языке.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30, 21.30 Городские новости.
18.45 «Босоногий австралиец». Док. фильм.
19.10 Мультфильмы.
19.28 Прогноз погоды.
19.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
20.30 «Поздравления».
21.20 Высокая мода.
21.45 Фантастика. «В плену у скорости».
23.10 Спорт. программа.

•• Четверг, 15 июня ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.50 Новости.
8.10 «Сегодня с вами...»
8.35 Потребительская корзина.
8.53 Выпускной экзамен по белорусскому и русскому языкам за курс средней школы.
9.10 Королевская охота.
9.40 «На волне взаимопонимания».
10.25 Поэтесса Нина Матяш.
11.10 «Все мои дети». Телесериал.
11.55 «Наши песни».
12.25 Телевизионный Дом кино.
13.10 А.Мартынов и С.Крючкова в худ.фильме «Гори, гори ясно...». 1-я серия.
14.15 Столичный хит.
15.15 «Иванко и царь Поганин». Худ. фильм.
16.35 Телеочерк.
17.10 Арсенал.
17.35 Усадьба.
18.00 Телесериал «Сити».
18.45 МСН.
19.15 «Премьер-парад».
19.55 «Все мои дети». Телесериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 «Воскресение». Худ. фильм. 2-я серия.
23.35 Крок.
0.00 Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.00 Новости.
8.15 «Вавилонская башня». Сериал.
9.15 Маски-шоу.
9.45 «В поисках утраченного».
10.30 «Новые приключения Синдбада» (заключ. серия).
14.15 «Невероятные приключения Джонни Квеста».
14.40 Семь бед — один ответ.
14.55 «100%».
15.25 ...До шестнадцати и старше.
16.00 «Вавилонская башня». Сериал.
17.30 «Каламбур».
18.05 Детектив «Вербовщик».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Худ. фильм «Призрак и Тьма».
23.15 «Монте-Карло-2000».

РОССИЯ

7.00, 8.00, 19.00 Вести.
7.20, 0.00 «Дежурная часть».
8.35 Мультсериал.
8.45 Мультсериал.
9.15 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».

16.35 «Тайны тысячелетия с Арменом Джигарханяном».
17.25 Сериал «Монахини в бегах».
18.25 Клуб «Белый попугай».
19.45 «Дикий ангел».
21.30 Футбол. Чемпионат Европы. Швеция — Турция. (В перерыве — Вести).
23.45 Чемпионат Европы по футболу. Итоги дня.
0.15 Комедия«Пустые слова».
1.25 Горячая десятка.

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 Суд идет.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 Приключенческий фильм «Москва — Кассиопея».
13.30 Сериал «Трое».
14.25 «Я и моя собака».
15.35 Старый телевизор.
16.20 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.45 «Она написала убийство».
17.40 Криминал.
18.40 Герой дня.
19.00 «Граф Монте-Кристо».
20.05 «О, счастливчик!»
21.50 Сериал «Трое».
22.50 Сегоднячко.
23.30 Сегодня в полночь.
0.00 «Антропология».

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Только три ночи». Худ. фильм.
13.45 Мультфильмы.
14.15 Дворцовые тайны.
14.40 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 «Чародей. Страна великого дракона».
15.35 «Бернард Шоу».Программа А.Аникста.

МОГИЛЕВ-1

6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Саманта».Телесериал.
8.55 «Мир дикой природы».
9.20 «Хорошо там, где нас нет». Мелодрама.
16.30 «Из жизни женщин».
17.00 Ток-шоу «Я сама».
18.00, 20.00 «Праздник в Вашем доме».
18.50 Мультфильм.
19.00 «Откровенно...».
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.45 «Только ты».Сериал.
21.35 Астро-дайджест.
21.40 «Все мужчины — лжецы».Мелодрама.

2-Я КАНАЛ

7.00 «Музыкальная программа».
8.10-9.00 ТВ-6.
15.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 «Шанс».
18.55 Муз.антракт.
19.00 Мультфильм.
19.25 «Поздравления».
21.00 «Шанс».
21.25 Высокая мода.
21.35 Детектив. «Убежище».
23.05 Спорт. программа.

•• Пятница, 16 июня ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.40 Новости.
8.15 Док. экран. «Край чистой воды».
8.40 Потребительская корзина.
9.10 «Бременские музыканты». Спектакль.
10.10 Мультфильмы.
11.15 «Все мои дети». Телесериал.
11.55 «Премьер-парад».
12.20 Сделано в Беларуси.
12.35 Усадьба.
13.10 «Гори, гори ясно...» Худ. фильм. 2-я серия.
15.10 «Таинственный мир Алекс Мак-2».
15.35 Мультфильм.
15.45 Регион.
16.10 «Риск-версия».
16.40 Телебарометр.
17.10 «А музыка звучит...»
17.40 Док. экран. «...В вечное пользование...».
18.00 Телесериал «Сити»(США).
18.45 МСН.
19.20 «Москва — Минск».
19.55 «Все мои дети». Телесериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.35 Событие.
21.50 Мелодрама «Превратности женской судьбы»(Индия).
0.15 Бездельник.
0.50 Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.50 Новости.
8.15 «Вавилонская башня». Сериал.
9.15 Здоровье.
9.50 Умники и умницы.
10.35 Смак.
13.30 «Вместе».
14.15 Страна чудес. «Таинственный сад».
16.00 «Вавилонская башня». Сериал.
17.25 Джентльмен-шоу.
17.50 Человек и закон.
18.30 Вкусные истории.
18.45 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 Футбол. Чемпионат Европы. Сборная Франции — сборная Чехии.
23.10 Детектив «Хозяин города».

РОССИЯ

7.00, 8.00, 16.00, 19.00 Вести.
7.20, 1.00 «Дежурная часть».
7.35 Семейные новости.
8.35 Мультсериал.
8.50 Москва — Минск.
9.15 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
16.35 «Тайны тысячелетия».
17.20 Сериал «Монахини в бегах».
18.25 «Городок».
19.45 «Дикий ангел».
21.30 Футбол. Чемпионат Европы. Дания — Голландия. (В перерыве — Вести).
23.45 Чемпионат Европы по футболу-2000. Итоги дня.
0.00 «Панорама».

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.55 Путешествия натуралиста.
8.30 Служба спасения.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 «Любовь и тайны Сансет Бич».
11.30 Приключенческий фильм «Отроки во Вселенной»7
13.30 Сериал «Трое».
14.25 Без рецепта.
15.35 Старый телевизор.
16.20 Интересное кино.
16.35 Впрок.
16.45 «Она написала убийство».
17.40 Криминал.
18.35 Герой дня.
18.55 «Граф Монте-Кристо».
20.00 Независимое расследование.
21.50 «Женский взгляд».
22.25 Сериал «Трое» (США).
23.20 Остросюжетный фильм «Дом длинных теней».

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Белый пудель». Худ. фильм.
13.00 Ю.Нагибин. «Недосказанное».
13.45 Мультфильмы.
14.20 «Время музыки».
14.45 Телеэнциклопедия.
15.00 Новости.
15.10 «Чародей. Страна великого дракона».
15.40 «Бернард Шоу». Программа А.Аникста.

НА КАНАЛЕ БТ

14.20 «Откровенно...».
14.40 Мультфильм.

МОГИЛЕВ-1

6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Саманта».Сериал.
8.55 «Мир дикой природы».
9.20 «Все мужчины — лжецы». Мелодрама.
16.30 «Из жизни женщин».
17.00 «За гранью возможного».Телесериал.
17.45 Мультфильм.
18.00, 20.05 «Праздник в Вашем доме».
19.20 Телемагазин.
19.30 Пунктир.
20.50 «Только ты».Телесериал.
21.35 Астро-дайджест.
21.40 Рейтинг-фильм.

2-Я КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.10-12.00 ТВ-6.
15.00 ТВ на польском.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30, 21.30 Городские новости.
18.45 «Пляж» Телесериал.
19.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
20.30 «Поздравления».
21.20 Высокая мода.
21.45 Фантастическая комедия «Папа и мама, спасите мир».
23.20 Муз. программа.

•• Суббота, 17 июня ••

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Сущность. Духовная программа ко Дню Святой Троицы.
8.30 Усадьба.
9.00, 15.00, 18.45 Новости.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 «Сегодня с вами...»
9.55 «Все нормально, мама!»
10.25 «Одиссея команды Кухто».
10.55 Компьютерный полигон.
11.15 Вершина мира.
11.45 Столица.
12.15 Сельчане.
12.40 «Стадион для всех».
13.05 Ко Дню медицинского работника. «Хирург Монич». Телеочерк.
13.30 Бон тон. Тележурнал моды.
14.00 МСН.
14.15 Сделано в Беларуси.
14.30 Познай себя. Дайджест.
15.10 Олимп.
15.40 Ток-шоу «Будни».
16.25 Евролига КВН. «День медицинского работника».
17.55 Футбол. Кубок УЕФА-Интертото. Матч 1-го раунда. «Днепр-Трансмаш» (Могилев) — «Силькеборг»(Дания).
19.55 Из достоверных источников.
20.15 «АРТ-клуб».
20.45 Премьера песни.
21.00 Панорама.
21.50 «Христофор».
22.10 «Ваша Лика Ялинская».
23.40 Видимо-невидимо.

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Слово пастыря.
7.25 «Все путешествия команды Кусто».
8.15 «Ералаш».
8.25 Играй, гармонь любимая!
9.10 Смак.
9.30 Ускоренная помощь.
10.00 «С легким паром!»
10.30 Утренняя почта.
11.00 «Корона Российской империи», «Снова неуловимые». Худ. фильмы.
13.25 «Цивилизация»
14.10 Сериал «Горец».
15.00 Седьмое чувство.
15.40 «Эх, Семеновна!»
16.20 Детектив-шоу.
17.15 Песня года.
18.00 «Женские истории».
18.30 «Неисправимый лгун». Комедия.
20.00 Программа С.Доренко.
20.55 Брендон Ли в боевике «Беглый огонь».
22.40 Футбол. Чемпионат Европы. Сборная Румынии — сборная Португалии.

РОССИЯ

7.00 Кинокомедия «Дать сдачи».
8.30 Почта РТР.
9.00 Доброе утро, страна.
9.50 «Сто к одному».
10.35 Сам себе режиссер.
11.05 «Друзья».Сериал.
11.35 Золотой ключ.
12.00, 19.00 Вести.
12.20 Федерация.
13.10 Мелодрама «Танцор диско».
15.15 Планета Земля.
16.10 «Вечера в Политехническом».
17.05 Моя семья.
18.05 «Два рояля».
19.45 «Аншлаг» и К°.
21.30 Футбол. Чемпионат Европы. Англия — Германия.
23.45 Чемпионат Европы по футболу-2000. Итоги дня.
0.00 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1».

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.15 Сериал «Трое» (США).
8.15 «О, счастливчик!»
9.15 «Чистосердечное признание».
9.40 «Экстремальные ситуации».
10.25 Пойми меня.
11.25 Большие деньги.
11.55 Детектив «Разорванный круг».
13.35 «В нашу гавань заходили корабли».
14.40 «Свидетель века».
15.30 Профессия — репортер.
15.50 Без рецепта.
16.20 «Я и моя собака».
16.50 «Она написала убийство».
18.35 Герой дня без галстука.
19.05 «О, счастливчик!»
19.50 «Каменская. Смерть и немного любви». Фильм 6-й. Часть 1-я.
21.45 Остросюжетная комедия «Семейство Блюз под прикрытием».
23.30 Ток-шоу «Про это».

КУЛЬТУРА

9.05 «Аистенок».
9.30 «В порту». Мультфильм.
9.45 «Российский курьер».
10.25 «Сорванец». Худ. фильм.
11.55 Новые имена.
12.35 Графоман.
13.00 Рассказы старого сплетника.
13.30 Новости культуры.
13.45 «Сыновья и любовники». Телесериал.
14.40 Мой цирк.

МОГИЛЕВ-1

15.00 «Остров сокровищ». Фильм—детям.
16.20, 18.15 «Праздник в Вашем доме».
17.30 «Эко-Пойнт».Телесериал.
19.30 Телемагазин.
19.40 «Воспоминания». Мелодрама.
21.10 Видеодром.
21.30 «Земные девушки легко доступны». Комедия.
23.10 Астро-дайджест.
23.15 «Амулет смерти». Приключения.

2-Я КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.00-17.00 ТНТ.
17.00 «Поздравления».
18.00 «Благая весть с Риком Реннером».
18.30 «Поздравления».
19.30 Индийское кино. «Доброе имя».
21.35 Высокая мода.
21.45 А.Шварценеггер в боевике «Конец света».
23.40 Муз. программа.

•• Воскресенье, 18 июня ••

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Мультсериал «Путешествие в прошлое»(США). 5-я серия.
8.30 Здоровье.
9.00, 15.00 Новости.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 Мультиклуб.
9.55 Туробъектив.
10.15 «Все нормально, мама!»
10.45 «Премьер-парад».
11.10 Арсенал.
11.35 Марсово поле.
11.55 Зорная ростань.
12.25 «На волне взаимопонимания».
13.13 «На гребне волны» (США). 5-я серия.
14.00 Док. сериал «Сокровенные люди».
14.15 МСН.
14.30 «Сегодня с вами...»
15.15 «Трансплантация души». Док. фильм.
16.05 «Наши песни».
16.35 Теленавигатор.
16.55 Банка комиксов.
17.25 «В добрый час!» Худ.фильм.
19.00 «Судьба человека». Людмила Лабыкина.
19.30 Стадион.
20.00 Резонанс.
20.45 Ток-шоу «Карамболь».
21.20 А.Папанов и В.Орлова в худ. фильме «Дети Дон-Кихота».
22.40 Акколада.
23.10 Мотокросс. Чемпионат Европы.
23.40 Авто-парк.

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Служу России!
7.40 «Дисней-клуб»: «Аладдин».
8.10 Утренняя звезда.
9.10 «Непутевые заметки».
9.30 Пока все дома.
10.05 Комедия «Альф».
10.35 Здоровье.
11.05 Худ. фильм «Инспектор уголовного розыска».
13.05 Клуб путешественников.
13.45 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 Сериал «Горец».
15.00 Время футбола: ЕВРО - 2000
15.25 Дисней-клуб.
16.20 «Чтобы помнили...»
17.15 «Ералаш».
17.40 Комедия «Воздушные приключения».
20.00 Время.
21.00 Футбол. Чемпионат Европы. Сборная Испании — сборная Словении.
23.05 Ричард Гир и Николас Кейдж в фильме «Клуб «Коттон».

РОССИЯ

7.00 Мультфильм.
7.20 Папа, мама, я — спортивная семья.
8.20 Устами младенца.
8.55 Доброе утро, страна.
9.30 «Аншлаг» и К°.
10.30 «Городок».
11.00 Русское лото.
11.40 Мультфильмы.
12.00, 19.00 Вести.
12.20 Парламентский час.
13.15 Новая «Старая квартира».
14.10 Диалоги о животных.
15.10 Кинокомедия «Полицейские и воры».
17.00 «Международная панорама».
17.30 Е.Жариков в детективе «Убить «шакала».
20.00 Комедия «Барханов и его телохранитель».
22.15 Футбол. Чемпионат Европы-2000. Норвегия — Югославия.
0.10 Чемпионат Европы по футболу. Итоги дня.
0.25 Чемпионат мира по автогонкам. «Формула-1».
2.25 Док. фильм «Счастье».

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
7.15 «Каменская. Смерть и немного любви». Фильм 6-й. Часть 1-я.
8.15 «О, счастливчик!»
9.20 «Ключи от форта Байяр».
10.10 «Полундра».
10.40 Фитиль.
11.30 Служба спасения.
12.00 Путешествия натуралиста.
12.30 Комедия «Двенадцатая ночь».
14.05 Мультфильм «Деревенский водевиль».
14.20 «Женский взгляд».
15.25 Большие родители.
16.00 Сериал «Холодная война». Заключ. серия.
16.50 «Она написала убийство».
18.00 Итоги.
19.35 Куклы.
19.50 «Каменская. Смерть и немного любви». Фильм 6-й. Часть 2-я.
20.55 «Итого».
21.15 Приключенческий фильм «Фантомас».
23.15 Боевик «Шпионка».

КУЛЬТУРА

9.05 «Аистенок».
9.30 «Если бы я был белым арапом». Худ. фильм.
10.55 «Консилиум».
11.20 Фестиваль моноспектаклей.
12.20 П.И.Чайковский. «Воспоминание о Флоренции».
13.00 «Мой Эрмитаж».
13.30 Новости культуры.
13.45 «Сыновья и любовники». Телесериал.
14.40 Мультфильм.

МОГИЛЕВ-1

15.00 «Могилевщина православная».
15.25 «Планета монстров». Мультсериал.
16.15 «Принцесса на горошине». Фильм—детям.
17.40 «Блеф-клуб».
18.15 «Эко-Пойнт». Телесериал.
19.00 Телемагазин.
19.10 «Клюква в сахаре». Комедия.
20.25 Астро-дайджест.
20.30 «Однажды вечером». Шоу.
21.20 «Воин по прозвищу «Бешеный конь».Вестерн.
22.50 «Встреча с...».

2-Я КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.00-17.00 ТНТ.
17.00 «Поздравления».
18.00 Джойс Майер. «Жизнь в слове».
18.30 "Поздравления».
19.30 «Странная история доктора Джекила и мистера Хайда». Худ. фильм.
20.55 «Черногория». Док. фильм.
21.10 Высокая мода.
21.20 Джон Траволта в триллере «Генеральская дочь».
23.15 Муз. программа.

Традыцыя захаваецца, пакуль мы ў цэнтры

На прыканцы вясны адбылося ўзнагароджаньне пераможцаў конкурсу сачыненьняў "Беларусь на мяжы тысячагодзьдзяў". Дзьве грамадзкія арганізацыі – нашая (Магілёў) і нямецкая (Вайнгартэн) – з аднолькавай назвай "Кола сяброў" ня першы раз наладжваюць гэтае творчае спаборніцтва паміж школьнікамі вобласьці. Умовы простыя: шчырасьць думак і вольнасьць выкладаньня. Мова на выбар: беларуская, нямецкая, ангельская.

Да ўрачыстага моманту ўзнагароджаньня лепшых сачыненьні прайшлі прыдзірлівы адбор, некалькі паседжаньняў журы. Але вось нарэшце пераможцы былі названыя.

У намінацыі "Беларуская мова" лаўрэатамі сталі двое: Максім Апецкі і Натальля Гараўцова (Магілёў, сярэдніх школы №№ 22 і 33).

У намінацыі "Нямецкая мова" лаўрэатам названая Вольга Казлова (Магілёўскі ліцэй).

Намінацыя "Ангельская мова" засталася бяз удзельнікаў.

Прадстаўнік нямецкага боку Ханс Барт, які спэцыяльна прыехаў на падвядзеньне вынікаў чарговага конкурсу, цёпла віTaў пераможцаў і ўсіх удзельнікаў творчага спаборніцтва. Ён уручыў прызы, падарункі, сувэніры. Ніводзін школьнік, які адгукнуўся на запрашэньне да конкурсу, не застаўся без падзякі, што таксама ёсьць прыгожай традыцыяй літаратурнага мерапрыемства. Не забыўся замежны госьць на настаўнікаў: кожны з тых, чые выхаванцы змагаліся ў конкурсе, атрымаў шыкоўную каляровую мапу Эўропы, на якой Беларусь, як заўважыў Ханс Барт, займае цэнтральнае месца.

Ад мясцовай грамадзкай арганізацыі школьнікаў і настаўнікаў вітала Валянціна Гвадзёва, якая таксама прэзэнтавала ўдзельнікам спаборніцтва сувэніры і падарункі.

Пасьля афіцыйнае часткі былі пачастункі і вольны абмен думкамі. Кіраўнік Магілёўскай інфармацыйнай сеткі (МІС) Валадар Цурпанаў цікава распавёў пра малатыражную школьную газэтку "Несьцерка", якая выдаецца ў "дарослым фармаце" з дапамогі МІС у Горках і карыстаецца папулярнасьцю ў дзяцей, бо прадастаўляе свае старонкі для першых школьных літаратурных вопытаў.

... Конкурс будзе абвешчаны і ў наступным навучальным годзе (абвестка абавязкова будзе надрукаваная ў "ТМ").

Тым часам газэта вырашыла пазнаёміць чытачоў з сачыненьнямі пераможцаў у беларускай мове.

Дзяніс НОВІКАЎ, карэспандэнт "ТМ"
Фота аўтара

МАКСІМ АПЕЦКІ

Мы спакон вякоў эўрапейцы

Беларусь – краіна цэнтральнай Эўропы, якая заўсёды займала сваё, належнае ёй, месца сярод эўрапейскіх краін. Пачынаючы з утварэньняў княстваў на тэрыторыі Беларусі зь імі (княствамі) лічыліся ўсходнія і заходнія суседзі. Найбольшага ж росквіту Беларусь дасягнула ў складзе Вялікага Княства Літоўскага, калі яна была ў цэнтры аднаго з самых буйнейшых і магутнейшых дзяржаўных утварэньняў таго часу. "Старая Эўропа" не магла не заўважыць магутнага ўсходняга суседа, таму тагачасная Беларусь з павагаю ўспрымалася ёю.

Зараз жа стан Беларусі ў палітычным пляне нясуцяшальны: нас перасталі ўспрымаць усур'ёз, як вялікія заходнія краіны, так і маленькія. Дзеля іх мы – слабая, адсталая краіна. З экстэнсіўнымі мэтадамі рэгуляваньня эканомікі, з слабой, не канкурэнтнай прамысловасьцьцю, грашовай адзінкай, якую бязбожна паядае інфляцыя.

Але ж давайце паспрабуем унікнуць у сутнасьць гэтае праблемы: чаму з вялікай і магутнай калісьці краіны мы ператварыліся ў тое, чым ёсьць зараз?..

Бясьспрэчна, вялікай памылкай было ўступленьне Беларусі ў СССР, што прывяло да далейшага прыгнёту нашае мовы, літаратуры, культуры. (Ва ўзьнікла́й раней у той час новай краіне – БНР – Беларускай Народнай Рэспублікі, якую "замянілі" на БССР, такога ня было). Па-другое, пасьля распаду СССР маладой Беларусі патрэбна было ў адзіны момант, абвесьціўшы сваю незалежнасьць, учынкамі падкрэсьліваць яе, а не ісьці на кампраміс з Расеяй, які, самі бачыце, да чаго нас вядзе. Па-трэцьцяе, вялікай памылкай беларускага народа было выбраньне на пасаду Прэзыдэнта Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнку.

Гэты чалавек – галоўны ва ўсёй Беларусі – па сутнасьці сваёй нават не з'яўляецца беларусам. Зірніце хаця б на яго культуру мэўленьня – гэта сапраўднае каверканьне як рускіх, так і беларускіх словаў. І як можна ўявіць, што гэты чалавек прадстаўляе сваю краіну ва ўсім сьвеце?! Я ўпэўнены, што "прэзыдэнт" не напіша станоўча нават элемэнтарную школьную дыктоўку па-беларуску. І як можа чалавек, які не зьяўляецца сапраўдным грамадзянінам краіны, кіраваць ёю? Мабыць, гэтым можна растлумачыць той курс супраць беларускае нацыі, якога прытрымліваецца "прэзыдэнт": прыгнёт правоў прадпрымальнікаў, насаджэньне калгасаў, адкрытая забарона апазыцыйных выданьняў, забарона дэманстрацыяў, мітынгаў і г.д. Лукашэнку не зразумела тое, што, ідучы на аб'яднаньне з Расеяй, ён аддаляе нас ад Эўропы і нагнятае ваенную, канфрантацыйную сытуацыю вакол Беларусі.

А зараз аб тым, што датычыцца мяне. Натуральна, прама я ніяк не магу нешта зьмяніць у цяперашняй сытуацыі, бо я – шэраговы жыхар краіны, якіх тут некалькі мільёнаў. Зьмены ў жыцьці можа прынесьці нейкая моц, чалавечая моц, якая заключаецца ў яднаньні тых людзей, якім не абыякавы лёс Бацькаўшчыны, якія абедзьвюма рукамі за ўваход Беларусі ў Эўрапейскую Суполку, дзе нам будзе надавацца заслужанае дзеля нас месца. Калі я змагу прымаць удзел у прэзыдэнцкіх выбарах, свой голас я аддам сапраўднаму дэмакрату, чые інтарэсы ня будуць ісьці наперакор інтарэсам народа. Сярод сваіх сяброў я спрабую весьці, калі так можна сказаць, агітацыю за падтрымку САПРАЎДНАЙ НЕЗАЛЕЖНАСЬЦІ Беларусі, незалежнасьці ад усіх. У сілах кожнага павесьці за сабой людзей, галоўнае – весьці іх у правільным рэчышчы. І калі гэтае палітычнае русла будзе накіравана ў Эўрапейскую сям'ю, вось убачыце, хутка мы там і апынемся. Галоўнае тут – разумны і патрыятычны кіраўнік дзяржавы. І разумны народ, зразумела...

Нават самая вялікая гара складаецца зь пясьчынак, а самы моцны алмаз – з маленькіх малекулаў, таму калі абагульніць намаганьні ўсіх тых, хто падзяляе мае погляды, атрымаецца вялікая моц, якая зробіць нас непадзельнай, неадрыўнай часткай Эўрапейскай сям'і. А хто ведае, колькі людзей сапраўды мараць аб зьліцьці нашае краіны з Эўрапейскімі дзяржавамі.

Сваё апавяданьне я хачу скончыць словамі Невядомага з драмы Я.Купалы "Раскіданае гняздо", якое зараз так нагадвае Беларусь: "Усе на сход! На вялікі сход! Па Бацькаўшчыну!"

НАТАЛЬЛЯ ГАРАЎЦОВА

Не магу бяз роднай зямлі

Хто я? Чаму жыву на гэтым сьвеце? Што чакае мяне? Што я зраблю дзеля людзей?.. Колькі разоў я спрабавала знайсьці адказы на такія нялёгкія пытаньні. Я разважала аб сваім жыцьці, аб будучым, аб сэнсе свайго існаваньня. І вось некаторы час таму я прыйшла да высновы: кожан чалавек нараджаецца дзеля якой-небудзь справы. Сапраўды так: кожан мае свой лёс, шлях жыцьця, дадзеныя прыродай здольнасьці. Хтосьці з маленства добра малюе і ў сталым узросьце гэты чалавек становіцца мастаком ці архітэктарам, нехта цікавіцца жывёльным сьветам, а потым ён прысьвячае сябе медыцыне ці біялягічным навукам.

Але аб чым толькі мы не марым у дзяцінстве, кім толькі ня бачым сябе ў будучыні! Хлопчыкі амаль заўсёды жадаюць стаць лётчыкамі, касманаўтамі, міліцыянэрамі, а дзяўчынкі – доктаркамі, настаўніцамі ці акторкамі. Аднак нярэдка мары, зьвязаныя з будучай прафэсіяй зьмяняюцца, бо мы становімся дарослымі, пазнаем нешта новае. Добра, калі чалавек знаходзіць сваё месца ў жыцьці, калі ён робіць сваю справу старанна, сумленна, паважаючы сябе і іншых, не цураючыся ні перашкодаў, ні цяжкасьцей. Кожны, на маю думку, абавязаны ўсьвядоміць, дзеля чаго ён нарадзіўся, што ён можа пакінуць сваім нашчадкам, што можа зрабіць, каб яго паважалі.

На жаль, зараз большасьць імкнецца да так званых прэстыжных прафэсіяў, жадаюць стаць юрыстамі, адвакатамі, эканамістамі. Аднак, на маю думку, заўсёды трэба памятаць: ніякая прафэсія не прынясе асалоду, калі яна не прыцягвае цябе, не прымушае аддаць усю душэўную моц дзеля дасягненьня пэўнае мэты. А яшчэ ня трэба забываць, што "не сьвятыя гаршкі лепяць", ёсьць людзі, безь якіх мы ніколі б не абышліся ў сваім жыцьці: будаўнікі, гандляры, а таксама дактары, настаўнікі, выхавацелі.

Зь дзяцінства я адчувала патаемнае жаданьне падзяляць свае веды зь кімнебудзь, дапамагаць людзям пазнаваць нешта новае. А любоў да беларускае і расейскае моваў і літаратураў далі мне канчатковую ўпэўненасьць у тым, што маё месца ў школе, сярод дзяцей. Зь іх уважлівымі позіркамі, з іх гатовасьцю ўспрыймаць мае думкі...

А яшчэ, я лічу, чалавек ня мае маральнага права парваць повязі са сваёй радзімай, зь зямлёй бацькоў. Так, можна працаваць за межамі роднае краіны, зарабляць вялікія грошы, але ці будзем мы мець тую павагу, якую б мелі на сваёй зямлі, ці будзем паважанымі сынам ці дачкой сваёй радзімы? Толькі на зямлі продкаў можна пазнаць, што такое шчасьце.

Вось і я, разважаючы аб сваёй будучыні, не магу ўявіць сябе без Беларусі, без яе блакітнага неба, празрыстых азёраў і велічных лясоў. Не магу здрадзіць сваёй радзіме, пакінуўшы яе, зямлю, якая дала сьвету такіх людзей, як Францыск Скарына, Мікола Гусоўскі, Янка Купала, Якуб Колас, Максім Багдановіч, Іван Мележ, Васіль Быкаў, Марк Шагал, Бялыніцкі-Біруля... Па адной той прычыне, што сваё жыцьцё я мару зьвязаць з выкладаньнем літаратуры (а мо і заняткамі ёю), я ня маю права не карыстацца тымі ўрокамі, якія я ў ёй знаходжу, не магу не зьвяртаць увагу на тое, што амаль усе пісьменьнікі і паэты заклікаюць нас, чытачоў, быць адданымі сваёй радзіме. Як прыгожа пра гэта сказана ў У.Караткевіча:

Унукі Скарыны,
Дзе ваш гонар, моц і краса?
Ёсьць і ў вас, як у іншых, сьвятыня.
Не давайце сьвятыні псам!
Не давайце зь яе глуміцца,
Бо прасыпіць яна ясну зару,
Бо сьвяты ізумруд заімгніцца
У пярсьцёнку тваім, Беларусь.

... У чым жа я бачу сэнс свайго жыцьця? Як я ўяўляю сваю ролю ў будучай Беларусі? Мой адказ вельмі просты: "жыцьцё тварыць, не марнаваць, не нішчыць, не бурыць – тварыць". Я жадаю прыносіць людзям новыя веды, даваць карысныя парады, абуджаць любоў да Радзімы, павагу да свайго мінулага, да іншых народаў. Мару аб тым, каб Беларусь як мага хутчэй заняла свой пачэсны пасад між народамі, а мы, беларусы, сталі ўсімі паважанай нацыяй.

ЗАКАНЧЭНЬНЕ “ГІСТОРЫІ Ў ДАКУМЭНТАХ”

ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА

У красавіцкім нумары 13-м Тыднёвіка была зьмешчаная нататка Магілёўскага (грамадзкага) праваабарончага цэнтру (МПЦ), ілюстраваная дакумэнтамі, пра незаконнае звальненьне з працы Аляксандра Малчанава па капрызу дырэктара ААТ “Масласырбаза” В. КУПЦОВА. Коратка нагадаем: дырэктар звольніў галоўнага механіка прадпрыемства, накруціўшы вакол сваіх незаконных загадаў цэлую дэдэктыўную гісторыю. Дадумаўся нават да таго, што выдаў загад №259, якім абвяшчаў аб тым, што трэба “...приказ №252 считать приказом №258”. МПЦ, які ўзначальвае Уладзімер Краўчанка, узяўся дапамагчы А.Малчанаву ў ягоным змаганьні за законнасьць, справядлівасьць і сумленьне. Праваабаронцам давялося прайсьці нямала кабінэтаў, кантактаваць з чыноўнікамі розных узроўняў, неаднойчы выступаць у судзе. Далёка няўсюды, зразумела, сустракалі яны спагаду, спачуваньне і падтрымку. Але не здаліся!

Днямі “дакумэнтальная гісторыя”, як быццам, атрымала пераможнае для праўды заканчэньне. (Ніжэй падаем дакумэнт, якім пастаўлена кропка).

Толькі адно неабходна дадаць. Перадаючы гэты дакумэнт рэдакцыі Уладзімер Краўчанка справядліва пашкадаваў, што страты А.Малчанаву пакрые прадпрыемства, а ня дырэктар В.КУПЦОЎ, што было б нашмат правільна. Такіх людзей рознымі “строго указано” не прабьеш. Дырэктарат таму і адчувае сябе ўтульна і абаронена, што нярэдка вышэй за закон, а нават пры парушэньнях яго ***асабістай*** адказнасьці не нясе. А шкада!

Рэспубліка Беларусь
МАГІЛЕЎСКІ АБЛАСНЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ
КАМІТЭТ ПА СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРЦЫ І ХАРЧАВАННЮ

Республика Беларусь
МОГИЛЕВСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
КОМИТЕТ ПО СЕЛЬСКОМУ ХОЗЯЙСТВУ И ПРОДОВОЛЬСТВИЮ

[illegible]

От 19.05.00 № 01-9/88
На № 7 от 6.04.00

ОО «Могилевский правозащитный центр»
212011 г.Могилев пер. Гоголя 13-28
Молчанову А.В.
212011 г.Могилев пер. Гоголя д.10-21

Изучив обстоятельства дел, связанных с увольнением главного механика ОАО «Могилевская маслосырбаза» Молчанова А.В., комитет по сельскому хозяйству и продовольствию Могилевского облисполкома сообщает, что действительно при увольнении Молчанова А.В. с должности главного механика со стороны директора акционерного общества Купцова В.В. допущены определенные нарушения трудового законодательства Республики Беларусь.

По заявлению Молчанова А.В. вопрос о восстановлении его на прежней работе с января месяца 2000 года рассматривался в соответствующих судебных инстанциях области и в конечном результате 12 мая 2000 года постановлением президиума Могилевского областного суда увольнение Молчанова А.В. признано необоснованным и в связи с этим определение судебной коллегии по гражданским делам Могилевского областного суда от 23 февраля 2000 года отменено и оставлено в силе решение суда Ленинского района г. Могилева от 11 января 2000 года о восстановлении Молчанова А.В. на прежней работе и о взыскании в его пользу заработной платы за вынужденный прогул.

Приказом по ОАО «Могилевская маслосырбаза» №127 от 18.05.2000 года Молчанов А.В. восстановлен на прежнюю должность.

Директору ОАО «Могилевская маслосырбаза» Купцову В.В. строго указано на допущенные нарушения и потребовано впредь строго соблюдать требования трудового законодательства Республики Беларусь.

Одновременно предложено выплатить Молчанову А.В. полагающуюся сумму заработной платы за вынужденный прогул со 2 марта по 18 мая 2000 года.

Председатель П.А. Кондратов

Дорошкова 23 64 93

РУБРЫКА ДОКТАРА ВАСІЛЯ АЎРАМЕНКІ

Клопаты лета

Вось і прыйшло нарэшце лета – чаканае і сьпякотнае, жаданае і турботнае. Аднак яно можа прынесьці ня толькі радасьць, але і непрыемнасьці. Ад чаго ж улетку церпяць людзі? Ад таго ж, з чаго і цешацца – ад Сонца, Вады, Паветра і Зямлі.

Сонца – крыніца энэргіі й жыцьця. Ультрафіялетавыя промні – натуральная лячэбная фізіяпрацэдура. Але занадта доўгае знаходжаньне аголенага чалавека на сонцы можа прывесьці не да павышэньня імунітэту і энэргетычнага балянсу арганізму, а да яго зьніжэньня. Для чалавека дастаткова апраменьваньня 15% паверхні цела на працягу 3-4 гадзінаў у дзень (аголеныя рукі й твар), каб атрымаць сваю стымулюючую дозу сонечнай радыяцыі. А для тых, хто любіць пекчыся на сонцы ўсім целам, можна параіць рабіць гэта паступова, пачынаючы з 15 хвілінаў у дзень, прыбаўляючы штодня па 5-10 хвілінаў. Асабліва такога рэжыму мусяць прытрымлівацца сьветла-скурыя асобы, больш схільныя да сонечных апёкаў. Калі ж апёкаў не ўдалося пазьбегнуць – можна змазаць скуру сьпіртам, сыраквашай, алеем з абляпіхі ці аэразолем “Пантэнол”.

Загараючым трэба ведаць, што сонечная радыяцыя паскарае рост пухлінаў, асабліва – рака скуры, таму яна супрацьпаказаная онка-хворым, а таксама ня раіцца хворым на расьсяваны скляроз, гіпэртанію, наступствы чэрапна-мазгавой траўмы.

Вада таксама ёсьць крыніцай радасьці й жыцьця, аднак улетку яна нярэдка становіцца месцам трагедыі. Больш дзьвюх сотняў чалавек тонуць у Беларусі штогод. Часьцей за ўсё гэта тыя, хто ўмеюць плаваць, але зашмат выпілі ці проста не разьлічылі свае сілы. Таму, калі вы ўжылі алькаголь, лепш у ваду ўвогуле ня лезьці, а калі далёка заплылі – то лепш каб не ў адзіноце, а пад наглядам іншых. Акрамя сьмерці, вада можа прынесьці й хваробу. Напрыклад, у стаячых вадаёмах жывуць шматлікія мікраарганізмы, якія паразітуюць ў малюсках ці рыбе, але могуць трапляць і ў глыбокія слаі чалавечае скуры й выклікаць ейнае запаленьне ці алергію. Асабліва небясьпечныя невялікія сажалкі ці вадасховішчы побач фэрмаў, сьвіных стойлаў, ачышчальных збудаваньняў ці каля скідаў каналізацыйных водаў.

Непрыемнасьці можа прынесьці і крыштальна чыстая, ледзяная вада, калі яе бязьмерна піць на сонцы ці ў часе працы. Вынікам такога хуткага спаталеньня смагі можа стаць ангіна ці лярынгіт. Таму халоднага лепш піць няшмат й пакрысе, а вось цёплага – колькі заўгодна.

Паветра, бадай, самая бяскрыўдная стыхія, аднак летам яна нясе тапаліны пух ды квецень іншых дрэваў, што прыносіць нямала пакутаў астматыкам ды алергікам. А вось скразьнякі, якія ўлетку ствараем мы самі – дома, на працы, у машыне – часта становяцца прычынай насмаркаў, атытаў, нэўрытаў і боляў у сьпіне. “Пазьбягайце скразьнякоў – менш работы ў дактароў”. Ды і ў вас будзе менш праблемаў.

Яшчэ адна непрыемнасьць, якая ўлетку прыходзіць з паветра – лятучыя “вампіры” – насякомыя-крывасмокі. Калі сьлепні, мошкі ды камары ў горшым выпадку выклікаюць зуд і алергію, а ў лепшым толькі перашкаджаюць спаць, то лясныя кляшчы пераносяць небясьпечныя хваробы – клешчавы энцэфаліт ды хваробу Лайма (барэліёз). Энцэфаліт можна падхапіць пасьля ўкусу кляшча, але ў раёнах, што прылягаюць да Белавескае пушчы. У лясах нашае вобласьці апошнімі гадамі зарэгістраваныя некалькі выпадкаў заражэньня барэліёзам. Гэта – інфэкцыйная хвароба, якая пачынаецца з высокай тэмпэратуры, запаленьня ў месцы ўкусу кляшча, ліхаманкі, а пазьней можа пацярпець і нэрвовая сыстэма. Таму ў лес пажадана хадзіць у закрытым адзеньні з галаўным уборам (кепка, хустка, капюшон). Большая верагоднасьць нападу кляшчоў – у густых яловых зарасьніках.

І апошняе, пра што варта згадаць, гэта **зямля** – наша матухна, карміцелька вяскоўцаў і добрай паловы гараджанаў. Зямля нашая ціхая й рахманая, і калі яе не чапаць – то й яна не зачэпіць. Але ж вось карціць многім людзям, асабліва аматарам-дачнікам, зачапіцца за яе, раскалупаць у ёй хоць пару-тройку градак, хоць 3-4 соткі пяску ці балота. Ня буду казаць пра глістоў, дызэнтырыю ды іншыя кішэчныя інфэкцыі, якімі зямля можа “адарыць” сваіх рупліўцаў, а толькі пра слупняк – хваробу, што ўзьнікае пры забруджваньні сьвежай раны глебай. Хвароба небясьпечная, бо часта заканчваецца сьмерцю. Лепшы спосаб яе пазьбегнуць – зрабіць прышчэпку ад слупняку ў паліклініцы.

Так што паклапаціцеся аб сваім здароўі й тады адпачывайце ці працуйце – на здароўе. Шчасьлівага вам лета!

Хай бы выжыла ідэя

Мінуў чарговы навучальны год. “Апошні званок” для выпускнікоў абвесьціў, што чарговая хваля падлеткаў апынулася на парозе “дарослага жыцьця”. Якім яно будзе шмат у чым залежыць і ад пасьпяховае здачы іспытаў, што працягнуліся на гэтым тыдні.

Гэты год быў першым у ажыцьцяўленьні эксперыменту па ўвядзеньні новае сістэмы ацэнак.

Справа ў тым, што існуючая сістэма ацэнак не дазваляе дакладна вызначыць узровень ведаў навучэнцаў. І, прыкладам, апошнія гады на ўступных іспытах ВНУ краіны ўжо карыстаюцца адзнакамі 2, 3, 3.5, 4, 4.5, 5. Сёлета дайшла чарга й да школы.

Увядзеньню новае сістэмы папярэднічала шырокая дыскусія. Прыхільнікаў старой сыстэмы засталося мала. Сярод шматлікіх прапановаў, што высоўваліся настаўнікамі, разглядаўся і варыянт міністра адукацыі сп. В.Стражава. Ня дзіўна, што на ім і спыніліся.

Такім чынам, год (палову ад запланаванага часу) у рэжыме эксперыменту у Магілёўскім раёне працавала Буйніцкая СШ. З якімі-ж навацьводзінамі сутыкнуліся дзеці, настаўнікі ды бацькі?

Па-першае, сістэма ацэнак, што выпрабоўваецца – 10-ці бальная — ад 0 да 10. Ноль (0) балаў выстаўляецца пры поўнай адсутнасьці ведаў ды жаданьня (галоўнае) іх набываць, а 10 – калі вучань сваімі ведамі, скажам так, моцна ўразіў настаўніка. Ёсьць спадзеў, што гэта дапаможа паменшыць да мінімуму колькасьць “двоек”, а асобы творчыя з дапамогай “дзесяткі” атрымаюць магчымасьць прыўзьняцца над звычайнымі “зубрылкамі”.

Пакуль гэта эксперымэнт. Ён дадаў клопатаў настаўнікам, за што, праўда, ім была абяцаная даплата (пакуль нявыплачаная). Ён па-іншаму арыентуе дзяцей і бацькоў. У захапленьні ад новае сістэмы вучні малодшых класаў (уключна шостыя) і вельмі насьцярожана ставяцца старэйшыя.

А ўвогуле трэба зазначыць, справа гэта карысная, надзённая ды патрэбная. І хоць няма спадзеву на тое, што цераз год-два новая сістэма ацэнак атрымае “дабро”, хацелася каб сама ідэя ня была зьнішчаная. Трэба, каб і нашыя адукацыйныя установы атрымалі новы прывабны эўрапейскі змест.

А.КАВАЛЁЎ, настаўнік.

Брава, гросмайстар!

Летам больш, чым “звычайным” падлеткам, шанцуе тым, хто займаецца спортам. Юныя магілёўскія “дынамаўцы”, напрыклад, распачалі падрыхтоўча-аздараўляльны сэзон на паляўнічай базе пасёлка Дашкаўка. За чатыры зьмены больш за 300 юных спартоўцаў наблізяць сябе тут да будучых перамог.

Гэткі ж трэніровачна-аздараўляльны сэзон пачала і абласная спартовая школа па шахматах і шашках. Тут будзе праведзены адбор кандыдатаў на ўдзел у першым міжнародным камандным юнацкім турніры па шахматах на прызы гросмайстра Аляксея Фёдарава.

Наш славуты зямляк пасьпяхова правёў мінулы год, займаючы высокія месцы ў міжнародных спаборніцтвах высокай кваліфікацыі, чым даволі істотна, між іншым, папоўніў свой бюджэт. Частку зробленых уласным розумам грошай ён, як бачым, аддае на дапамогу маладым шахматным талентам. Боская справа! Добры прыклад для іншых славутых магілёўцаў.

Анатоль КІСЛОЎ

ТЭАТРАЛЬНАЯ ГАСЬЦЁЎНЯ

Ці адчуем сябе незвычайнымі

... Калі ў апошняй сцэне спэктаклю "Жартаўлівы Пісарэвіч" акторы, нібы застыўшыя на бягу, а разам з імі ўсхваляваныя гледачы прыслухоўваліся да "закадравага" архіўнага тэксту прысуду "бальшавіцкай тройкі" Максіму Гарэцкаму – здавалася, што заля фізычна напаўняецца тымі пачуцьцямі еднасьці і трывогі, духоўнай моцы і разуменьня сэнсу жыцьця, дзеля якіх уласна і існуе Тэатар... "Именем советской власти ... к расстрелу!" – зрываўся ад хваляваньня і болю "магнітафонны" голас Валянціна Ермаловіча, які, магчыма, у гэтую хвіліну бачыў перад сабой усе тыя тысячы і дзесяткі тысячаў беларускіх рупліўцаў, каго савецкая ўлада (ці не па сёньняшні дзень) лічыла і лічыць "ворагамі народа".

...Жартаўлівы Пісарэвіч – драматычны расповяд Максіма Гарэцкага пра звычайны лёс звычайнага Беларуса. Гаротніка і жартаўліўца. Працаўніка і майстра на ўсе рукі. Маральніка і лагодніка... Яму няма месца, няма жыцьця ў сваёй жа краіне, бо яна – не свая. Яна тое расейская, а тое польская, тое – пад немцам, а тое ізноў пад маскалямі... Неяк выжывалі і выжываюць беларусы, а вось Пісарэвіч, як і сам аўтар пьесы, ня выжылі: бальшавікі не жартавалі, жартаў і жартачкаў ня разумелі.

Пьесу ўвасобіў на сцэне свайго народнага тэатру Валянцін Ермаловіч. На прэм'еру прыехаў пляменьнік драматурга Радзім Гарэцкі, навукоўца і грамадзкі дзеяч. Гэтымі днямі ён разам з іншымі сябрамі Аргкамітэту маючага хутка адбыцца Ўсебеларускага зьезду аддае час і сэрца ягонай падрыхтоўцы.

... Міжволі думалася з гэтай нагоды на спэктаклі, а ці не адбудзецца ў нас ізноў, як у пьесе і спэктаклі, дзе малады нацыянальны агітатар дарэмна заклікаў землякоў галасаваць за "беларускі сьпісак", а ім было ўсёроўна, хто ў гэтым ці іншым сьпісе: абы была праца, бульба й хлеб. Пісарэвіча, што спадзяваўся на тое ж, ўраз пазьбавілі ўсяго. І жыцьця заадно: "именем советской власти" і сваёй абыякавасьці. (У школах і дзіцячых садках не шкадавала б паказваць гэты спэктакль, бо, баюся, што дэманстраваць яго дарослым ужо запозна). ... А гралі "народныя" акторы з душой і майстэрствам, дакладнасьцю і шчырасьцю.

Як пабачыце калі афішу "Жартаўлівы Пісарэвіч" – знайдзіце час!

Генадзь СУДНІК

На фота (з відэастужкі) – сцэны спэктаклю і вітаньне залы Р.Гарэцкага і В.Ермаловіча.

... Быў зачараваны харaством Вільні

Адметны юбілей – 100 год ад дню народзінаў клясыка беларускае літаратуры, песьняра харaства й змаганьня Уладзімера Жылкі сьвяточна і ўзьнёсла адзначыла магілёўская дэмакратычная моладзь. Месца паэтычнай вечарыны было аздоблена партрэтам паэта, кветкамі, гербам Пагоня ды сьвятым бел-чырвона-белым сьцягам.

Вечарыну распачала радкамі верша Марына Бясулава, якая разам з Марыяй Лешчанкай і вяла рэй цягам усея імпрэзы. Моладзь пачула ад дзяўчынаў цікавы й зьмястоўны расповяд пра пакутны жыцьцёвы шлях паэта, ягоную творчасьць, пра яго горкі лёс...

Уладзімер Жылка не пражыў і 33 год, але пакінуў нам спадчыну – шчырыя словы вершаў-прызнаньняў, якім наканавана вялікае жыцьцё ў людзкой памяці. Захапіўшыся ў юначыя гады Беларускай Ідэяй, ён ахвяраваў сябе ёй. Першы Ўсебеларускі Зьезд 1917 году, Сакавіковы Акт 1918 году, актыўная палітычная дзейнасьць...

Паэт быў зачараваны харaством Вільні, якую называў Крывіцкай Мэккай. Нават Прага чэская, дзе студыяваў ува ўнівэрсытэце, не змагла прыцьміць у Жылкавай душы віленскіх уражаньняў і паэт створыць велічны хваласьпеў месту сваёй любові...

Цягам вечарыны панавала ўзьнёслая, паэтычная атмасфэра. Дэклямаваліся вершы, урыўкі з паэмы, цытаваліся выказваньні тых, хто быў непасрэдна знаёмы з У.Жылкам. Асабліва было прыемна чуць малую дзяўчынку Насьцю, якая зь вялікім натхненьнем пераказала на памяць верш «Душа мая пужлівая». Выкладчыца вучэльні культуры спадарыня Лілея Кузьменка прачытала «Вершы аб Вільні». А кіраўнік рыцарскага клюбу Паўлюк Пастухоў выканаў цудоўную песьню на словы У.Жылкі «Пад штандар бел-чырвона-белы», што дадало сьвяткаваньню ўрачыстасьці.

Імпрэза атрымалася вельмі цікавай. Ня менш захапляльнымі былі й астатнія ейныя часткі. Напрыклад, адмысловы конкурс–віктарына, праведзены для ўдзельнікаў сьвята Веранічкай Дзямідавай. Конкурс-віктарына быў складзены паводле тых жыцьцяпісных, грамадзка-гістарычных і літаратурных фактаў, якія непасрэдна зьвязаныя з жыцьцём ды творчасьцю нашага клясыка. Пераможцай стала Лілея Сабалеўская, якая й атрымала кнігу К.Акулы «Змагарныя дарогі».

Напрыканцы юбілейнае вечарыны-імпрэзы моладзь частавалася гарбатай, слухала беларускія сьпевы бардаў ды доўга яшчэ дзялілася міжсобку думкамі ды ўражаньнямі зь вечарыны.

Віталь БУГАЁЎ

Памяці апошніх сьведкаў гаротнай нядаўнасьці

Усё менш застаецца жывых сьведкаў нашага мінулага. Адыходзяць у лепшы сьвет тыя, чый лёс быў скамечаны сталінскай сыстэмай. Яны былі незаконна рэпрэсаванымі, але замест спагады адчувалі падазронасьць з боку ўсіх афіцыйных уладаў. Яны не дачакаліся пры жыцьці сапраўднага клопату і ўвагі дзяржавы за свае пакуты й цяжкую працу.

Успомнім мы іх добрым словам...

Ігар ПУШКІН, дырэктар музэя Магілёва

Уладзімер ЧАШЭЙ

Памёр Уладзімер Сьцяпанавіч Чашэй – апошні з колішніх вязьняў жахліва вядомых Салаўкоў – лягеру асобага прызначэньня 30-х гадоў... Яшчэ зусім нядаўна можна было бачыць яго ў горадзе – калі ён нетаропка, але мэтанакіравана крочыў па ягоных вуліцах. Можна заўсёды было прадбачыць, што кіраваўся гэты чалавек найчасьцей па клопатах і справах грамадзкага камітэту ахвяраў сталінскіх рэпрэсіяў. Сэрца ягонае да апошняга моманту жыцьця клапацілася пра людзей-пакутнікаў.

Нарадзіўся Уладзімер Чашэй у 1910 годзе ў Рызе, у сям'і беларусаў, якія блукалі па сьвеце ў пошуках працы. З 1929 году разам з бацькамі жыў у Маскве. Ягонае дарослае жыцьцё пачыналася прыгожа, рамантычна, захапляльна, зь вераю у сапраўды новае грамадзтва, новых людзей, у блізкі росквіт краіны Саветаў...Усё абарвалася раптоўна 15 студзеня 1934 году, калі маладога інжынэра саюзнага праектна-тэхналягічнага інстытута выклікалі ў аддзел кадраў, адкуль "штацкі" чалавек прывёў на Лубянку,14, дзе "здаў" хлопца ў дзяжурку. Пачаліся допыты, зьдзекі. Усё было прадвызначана загадзя, без суда й сьледства. Хутка перапоўнены эшалён павёз чарговую патрыю "ворагаў народа" з Масквы у Гулах... З 1935 году У.Чашэй – вязень "Салаўкоў".

Ён усё зьведаў напоўніцу: нечалавечую, непасільную працу, унутрылягерную турму, розныя карцэры, у тым ліку й лядовы. Але дажыў да вызваленьня ў 1939-м.

Паехаў жыць у Магілёў, дзе былі бацькі жонкі. Наперадзе, разам з пажыцьцёвай неафіцыйнай дыскрымінацыяй, былі ўдзел ува ўзьвядзеньні гарадзкога Дому Саветаў, змаганьне ў магілёўскім падпольлі пад акупацыяй, работа ўва многіх праектных і будаўнічых арганізацыях, будаўнічым тэхнікуме.

Нават на пэнсіі, сваім вопытам і працаю, дапамагаў дзіцячаму садочку, ліфтаваму й ложкаваму заводам, Трохсьвяціцельскаму сабору й г.д. З 1990 году ён дапамагаў аднавіць справядлівасьць у дачыненьні да такіх жа, як сам, гаротнікаў. Ачоліў грамадзкі камітэт ахвяраў рэпрэсіяў. Шмат каму дапамог. Напрыканцы жыцьця ён напісаў кнігу пра сталінскія жахі. Заўжды вельмі балюча перажываў зыход з жыцьця кожнага з сваіх "пабрацімаў". І вось надыйшоў ягоны час.

Яго ведалі ў горадзе моладзь і вэтэраны, грамадзкія дзеячы і рабочыя. У іхняй памяці Уладзімер Сьцяпанавіч застанецца працалюбівым, прынцыповым, сумленным і шчырым чалавекам.

Рыгор БОХАН

Нарадзіўся ў 1916 годзе ў вёсцы Новае Хараброва Аршанскага раёну. У 1934-35 г.г. вучыўся на літаратурным факультэце Магілёўскага пэдагагічнага інстытута. Гэта былі гады суцэльнай калектывізацыі й індустрыялізацыі, а значыць – голаду і холаду.

... У ваенныя гады ён камандаваў разьведгрупай 1-й Заслонаўскай брыгады. Быў узнагароджаны баявым ордэнам "Айчыннай вайны" ІІ-й ступені, мэдалямі "За адвагу" і "За баявыя заслугі".

У красавіку 1946 году, падчас працы ў рэдакцыі газэты "Рабочы шлях" у Смаленскай вобласьці, быў арыштаваны. Потым – абвінавачваньне па арт.65, 72"б" (супрацьсавецкая агітацыя, памагаты ворагаў). На допытах у Менскім астрозе яго жорстка зьбівалі, трымалі 6 месяцаў у адзіночцы. Рыгор Бохан быў асуджаны на 10 год лягераў і 5 год паражэньня ў правах. Уладамі перасьледаваліся ягоныя сваякі. Цалкам адбыў тэрмін пакараньня на шахтах у горадзе Інта Комі АССР.

"Рэжым быў строгі, – узгадваў Р.Бохан, – часьцяком здараліся начныя вобыскі. Вязьні асабліва палохаліся маёра Барадуліна – начальніка лягеру. Зьвер быў. Праца была цяжкая, а ежа – дрэнная. На ўвесь дзень давалі 400г. хлеба, калі добра працуеш – 500г. На сьняданак – баланда й калі-некалі рыба. Мяса не давалі ніколі..."

Канчатковую "рэабілітацыю па-савецку" Рыгор Бохан атрымаў толькі 22 жніўня 1960 году, ужо будучы інвалідам. Тым ня менш у 1963 годзе скончыў Беларускі Дзяржаўны ўнівэрсытэт. Працаваў у рэдакцыях раённых, гарадзкіх, рэспубліканскіх газэтаў, у школе. Быў сябрам Саюзу журналістаў Беларусі.

Дасканала валодаў беларускаю мовай. Пісаў вершы, байкі. Друкаваўся ў шматлікіх беларускіх часопісах і газэтах. Ягоныя вершы для дзетак увайшлі ў зборнік вершаў пад рэдакцыяй А.Вольскага (1987г.).

Рыгор Бохан быў сьветлай душы чалавек, які шчыра любіў сваю Бацькаўшчыну. Спагадлівы, добразычлівы да людзей і родных, ён пакінуў па сябе найлепшыя ўспаміны ў сэрцах тых, хто яго ведаў... На ўспамін пра паэта прапануем ягоны верш "Эшалёны".

Тундра вокал. Карлікі-бярозкі.
Бура вар'яцее. Край зямлі.
Кутаюцца зэкі у абноскі,
Моўчкі ад вагонаў пабрылі.
Вышкі. За калючым дротам –
зона.
Крык канвойных: ні на крок
ня збоч!
Чадзяць побач горы-
тэрыконы.
Ледзь ня суткі сьлепіць
вочы ноч.
Брэх аўчарак. Ледзякі
ў бараку.
Цені, як прывіды, на сьцяне.
Прозьвішча навошта
небараку?
Нумар на грудзях і на сьпіне...
Толькі дзьве дарогі тут
ад вахты.
Ведаў змардаваны чалавек.

Рэдактар Генадзь СУДНІК

Аналітычна-інфармацыйная газэта.
Заснаваная Магілёўскім ГА «КОЛА СЯБРОЎ».
Зарэгістраваная ў Дзяржкамітэце РБ па друку 06.11.1996 г. за № 831.
Штотыднёвік

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
212030, г. Магілёў, вул. Першамайская, 6-22.

Тэлефон: 31-04-15,
Тэл./факс: 22-97-82,
E-mail: krug@user.unibel.by
Інтэрнэт: http://tydniovik.hypermart.net

Газэта надрукаваная афсэтным спосабам у абласной друкарні імя Я.Свярдлова, г. Магілёў, Першамайская 70. Замова 22. Наклад 2000 асобнікаў. Падпісана да друку 8.06.2000 г. а 17.00.